

KINNITATUD
direktori 08.12.2023
käskkirjaga nr 1-3/21

HOLSTRE KOOLI ÕPPEKAVA

2023/2024

SISUKORD

1. ÜLDSÄTTED	4
2. LASTEAIA ÕPPEKAVA	5
2.1. Lasteaia kirjeldus ja eripära	5
2.2. Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid	5
2.3. Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted	6
2.4. Üldoskuste eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti	8
2.4.1. Mänguoskused	9
2.4.2. Tunnetus- ja õpioskused	10
2.4.3. Sotsiaalsed ja enesekohased oskused	14
2.5. Valdkondade õppe- ja kasvatuse eesmärgid ja sisu ning 6-7 aastaste laste eeldatavad arengutulemused	17
2.5.1. Mina ja keskkond	18
2.5.2. Keel ja kõne	20
2.5.3. Eesti keel kui teine keel	21
2.5.4. Matemaatika	22
2.5.5. Kunst	24
2.5.6. Muusika	25
2.5.7. Liikumine	26
2.5.8. Õuesõpe	28
2.6. Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted ning korraldus	28
2.7. Erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted	30
2.8. Lastevanematega koostöö põhimõtted ning korraldus	31
3. PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA	32
3.1. Holstre Kooli eripära, väärtused ning õppe- ja kasvatuseesmärgid	32
3.1.1. Holstre Kooli eripära	32
3.1.2. Holstre Kooli väärtused	33
3.1.3. Holstre Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid	34
3.2. Õppekorraldus	34
3.2.1. Üldpõhimõtted	34
3.2.2. Kohustuslikud õppeained	36
3.2.3. Valikained	36
3.2.4. Tunnijaotusplaan	37
3.2.5. Läbivad teemad ja ainetevaheline lõiming	38
3.2.5.1. Läbiv teema “Elukestev õpe ja karjääri planeerimine”	38
3.2.5.2. Läbiv teema “Keskkond ja jätkusuutlik areng”	39
3.2.5.3. Läbiv teema “Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus”	39
3.2.5.4. Läbiv teema “Kultuuriline identiteet”	40
3.2.5.5. Läbiv teema “Teabekeskond”	40
3.2.5.6. Läbiv teema “Tehnoloogia ja innovatsioon”	40

3.2.5.7.	Läbiv teema “Tervis ja ohutus”	41
3.2.5.8.	Läbiv teema “Väärtused ja kõlblus”	42
3.2.5.9.	Lõimingu põhimõtted	42
3.2.6.	Pädevused ja nende kujundamine ning saavutamine	43
3.2.7.	Valdkonnapädevused	48
3.3.	Õppekava ja õpikeskkonna mitmekesisust toetavad tegevused:	55
3.3.1.	Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	56
3.4.	III kooliastme loovtöö teema valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	57
3.5.	Õpilaste hindamise korraldus	58
3.5.1.	Hindamise eesmärk	58
3.5.2.	Hindamise meetodid	59
3.6.	Pikapäevarühma töökord	59
3.6.1.	Pikapäevarühma eesmärgid	59
3.6.2.	Vastuvõtmise kord	60
3.6.3.	Pikapäevarühma töökorraldus	60
3.6.4.	Õpilaste, vanemate ja õpetajate kohustused	60
3.6.5.	Pikapäevarühmast väljaarvamise kord	61
3.7.	Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti	61
3.8.	Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord 65	
3.9.	Individaalne õppekava ja selle koostamine	67
3.9.1.	Üldsätted	67
3.9.2.	Individaalse õppekava eesmärk ja vajadus	67
3.9.3.	Individaalse õppekava koostamine	68
3.9.4.	Individaalse õppekava rakendamine	68
3.9.5.	Hindamine	69
3.9.6.	Täiendav õppetöö	70
3.10.	Holstre kooli lihtsustatud õppekava	71
4.	ÕPPEKAVA UUENDAMINE JA TÄIENDAMINE	83

1. ÜLDSÄTTED

Holstre Kooli õppekava on lasteaia ja põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

Holstre Kooli õppekava koosneb üldsätetest, lasteaia õppekavast ja põhikooli õppekavast, mille lisadeks korrad ja juhendid.

Holstre Kooli lasteaia õppekava on koostatud „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ alusel. Põhikooli õppekava on koostatud „Põhikooli ja gümnaasiumiseadus“ RT I, 11.03.2015,16 (redaktsioon 17.02.2018); EV Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 (redaktsioon 01.09.2014) „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lg 3; ja EV Valitsuse 24.10.2011. a määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ alusel ning see on koolis õppe- kasvatustegevuse alusdokument.

Holstre Kooli õppekava ülesanne on toetada kõigi laste/õpilaste integreerumist Eesti ühiskonnas, arvestades nende erivajadusi ning õpilaste rahvuslikku identiteeti.

Holstre Kooli õppekava koostamisel on lähtutud paikkondlikust eripärast ja lastevanemate ning laste/õpilaste soovidest arvestades olemasolevaid ressursse.

Holstre Kooli õppekava terviktekst on avaldatud Holstre Kooli kodulehel ja kättesaadav lasteaia- ning õpetajate toas.

Holstre Kooli õppekava kehtestab direktor käskkirjaga. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

2. LASTEAIA ÕPPEKAVA

2.1. Lasteaia kirjeldus ja eripära

Holstre Kooli lasteaed asub Viljandi vallas Viljandimaal. Lasteaed on valla omandil põhinev koolieelne lasteasutus, alushariduse omandamiseks eelkõige Viljandi valla lastele, vabade kohtade olemasolul ka teiste valdade lastele, enamasti alates 2. eluaastast. Lasteaed tegutseb majas alates 2006. aastast. Lasteaias mahub tegutsema kaks rühma ja maksimaalselt 30 last. Lasteaial on oma õueala, millel asub õuemajake, mis on heaks kaitseks vihma ja tuule eest. Lasteaias toimub õppe- ja kasvatustegevus riikliku õppekava alusel eesti keeles. Holstre Kooli lasteaeda ümbritsev keskkond on puhas, rahulik ja roheline. Lasteaed paikneb looduskaunis kohas - meie läheduses asuvad Holstre järv, kooli staadion, Holstre- Polli Spordikeskus SA, mis tagavad head võimalused looduses õppekäikude läbiviimiseks ja looduse vaatlemiseks eri aastaegadel. Lasteaia õppe- ja kasvatustsentsis osalevad kõik lapse igakülgset arengut väärtustavad lasteaia töötajad. Lasteaias töötab abivalmis, sõbralik ja üksteist toetav kollektiiv.

2.2. Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

1. Rühmade õppe- ja kasvatustegevus on vastavuses riikliku raamõppekavaga ja lasteaia õppekavaga, arvestades konkreetse rühma laste vanust, arengut ja muud eripära. Õppekava täiendatakse ja korrigeeritakse vastavalt vajadusele.
2. Õpetamise põhieesmärkideks on lapsepärasus, elulisus, näitlik õpetus, isetegemise põhimõte, vaateõpetus ehk kodulugu, õpitavaga tutvumine loomulikus keskkonnas, kõikide õpetusalade ja teemade sidumine ühtseks tervikuks, arvestades lapse huvidega.
3. Õppe- ja kasvatustegevuses toimib lapse individuaalsusest lähtuv üldõpetuslike tööviiside ja erinevate meetodikate teadlik kasutamine (J. Käisi meetodika, Montessori pedagoogika elemendid, avastus- ja õuesõpe jne).
4. Olulisel kohal on õppimine läbi mängu ning õppetegevuste valdkondade omavaheline lõimimine.
5. Õppetegevust toetavad tegevused lähtuvad rahvakalendri tähtpäevadest, lasteaia traditsioonidest, haarates erinevaid koostööpartnereid.

6. Liikluskasvatust ja liikluses toimetulekut õpetatakse kavandatud õppetegevuste ja õppekäikude kaudu.
7. Laste suurem algatusvõime ja ettevõtlikkus ning arukas tegutsemine igapäevatoimingutes. 2021 õppeaastal sai meie lasteaia prioriteediks laste ettevõtlikkuse arendamine läbi projektõppe ja õuesõppe.
8. Pedagoogid on laste arengu suunajad ning toetava keskkonna loojad. Laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja ning tunneb rõõmu tegutsemisest.
9. Lasteaia ja pere tihedas koostöös läheb kooli rõõmus, loov ja julge laps.

2.3. Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted

1. Lasteaia on 2 liitühma: 2-5 aastased ja 5-7 aastased.
2. Lasteaia kehtib kodukord (kodulehel ja infosüsteemis ELIIS), mis on vanematele ja lasteasutuse töötajatele täitmiseks kohustuslik.
3. Lasteaia õppeaasta algab 1. septembril ja kestab järgmise aasta 31. augustini. Aktiivne õppetöö algab septembri esimesest nädalast ja kestab kuni mai neljanda nädala alguseni. Suvekuudel toimub õpitu kordamine ja kinnistamine ning põhirõhk on mängulistel õuetegevustel.
4. Õppe- ja kasvatustegevus tugineb rühma paindlikul päevakaval, mis määrab vastavalt laste eale päevarütm, kus vahelduvad igapäevatoimingud, mäng, vabategevused ja õpetaja kavandatud õppe- ja kasvatustegevused. Päevakava koostatakse koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava alusel. Päevakavas võib teha muudatusi, kui see tuleb kasuks õppe- ja kasvatustöö paremaks läbiviimiseks.
5. Lasteaia toimub süstemaatiline, järjepidev ja eesmärgistatud tegevus ning harjumuste kujundamine õpetaja kavandatud õppe- ja kasvatustegevustes ning mängudes. Laps õpib matkimise, vaatlemise, uurimise, katsetamise, suhtlemise, mängu, harjutamise jms tegevuste kaudu.
6. Lasteaia õppeaastaks koostatakse üldtööplaan, milles määratakse üldteema ja eesmärgid, millest juhendavalt on igal rühmal koostatud rühma tegevuskava. Kogu õpetatav materjal

on jagatud nädala teemadeks. Nädala plaanide koostamisel lõimitakse kõiki õpetatavaid valdkondi, arvestatakse aasta eesmärke ja laste ealisi iseärasusi ning hariduslikke erivajadusi.

7. Lapse põhitegevuseks läbi aasta on MÄNG. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet ning oskusi, väljendab oma tundeid ja soove, õpib suhtlema, omandab kogemusi ja käitumisreegleid. Mänguoskus on kõigi üld- ja valdkondlike oskuste arengu alus. Õppe- ja kasvatustegevus toimub läbi mängu üldoskusi õppides. Üldoskuste kujunemist toetatakse kõigi õppe- ja kasvatustegevuste kaudu, erinevate valdkondade sisu lõimides.
8. Ettevõtlikkuse kasvatamine lastes. Riiklik õppekava eeldab, et laps on ettevõtlik ja et õpetaja oma tegemistega toetab sellise suhtumise arengut. Ettevõtlikkus on oskus oma ideid tegudeks muuta. See eeldab loovust ja julgust, häid suhtlemisoskusi ning laialdasi teadmisi. Alushariduse tasemel keskendub ettevõtlusõpe ettevõtlikkuse toetamisele ja kujundamisele. Ettevõtlikkus eeldab loomingulisust, uuendusmeelsust ja riskivalmidust, samuti oskust võimalusi ära tunda, tegevust kavandada ja kavandatut ellu viia. Ettevõtlusõppe eesmärkide saavutamine lasteaias toimub mängu ja tegevuste kaudu. Ettevõtlik laps (3-7 aastane) on rõõmus, loov ja julge:
 - tunneb rõõmu mängust, uurimisest ja avastamisest
 - esitab küsimusi ja katsetab
 - rakendab mängus loovalt oma kogemusi ja teadmisi ümbritsevast maailmast
 - lahendab iseseisvalt probleeme ja jõuab kaaslastega kokkuleppele
 - mõistab ja arvestab teiste inimeste tundeid
 - julgeb unistada ja oma unistustest rääkida
 - algatab julgelt mängu ja tegevusi ning kutsub teisi osalema
 - loob sõprussuhteid ning osaleb ühistegevustes
 - viib alustatud tegevused lõpuni
 - hoolib teistest inimestest ja ümbritsevast keskkonnast
 - jälgib kokkulepitud reegleid ja käitumisnorme
 - oskab ohutult käituda ning vajadusel küsida ja osutada abi
 - oskab oma emotsioone kirjeldada ja sobival viisil väljendada
 - julgeb esineda üksi ja koos teistega (näidendid, laulmine, tants)

Üldoskused: mänguuskused, tunnetus- ja õpioskused ning sotsiaalsed ja enesekohased oskused.

Valdkonnad:

- mina ja keskkond
- keel ja kõne
- eesti keel kui teine keel
- matemaatika
- kunst
- liikumine
- muusika.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel arvestatakse lapse eripära – võimeid, keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, terviseseisundit jms. Õpetajad toetavad ja suunavad laste arengut. Laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja ning tunneb rõõmu tegutsemisest. Last kaasatakse tegevuste kavandamisesse, suunatakse tegema valikuid ning tehtut analüüsima.

Õppe- ja kasvatustegevuse **korraldamisel** luuakse tingimused, et arendada lapse suutlikkust

1. kavandada oma tegevust, teha valikuid;
2. seostada uusi teadmisi varasemate kogemustega;
3. kasutada omandatud teadmisi erinevates olukordades ja tegevustes;
4. arutleda omandatud teadmiste ja oskuste üle;
5. hinnata oma tegevuse tulemuslikkust;
6. tunda rõõmu oma ja teiste õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega.

Õppetegevuse korralduse dokumendiks on infosüsteem (ELIIS), mis kajastab kõikide ainevaldkondade tegevuste sisu (sh liikumine ja muusika). Nädalakava koostatakse e-päevikus üks nädal ette ja iga uue nädala alguses kinnitab direktor selle allkirjaga.

2.4. Üldoskuste eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti

Üldoskuste kujunemist toetatakse kogu õppe- ja kasvatustegevuse kaudu, lõimides neid erinevate valdkondade sisuga. Teemade valikul lähtumine eelkõige kodukoha inimestest, loodusest ja elukorraldusest. Õppekavas eristatakse kolme üldoskuste rühma:

1. mänguoskused
2. tunnetus- ja õpioskused
3. sotsiaalsed ja enesekohased oskused

2.4.1. Mänguoskused

Mäng on koolieelses eas lapse põhitegevuseks. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet ning oskusi, väljendab oma tundeid ja soove, õpib suhtlema, omandab kogemusi ja käitumisreegleid. Mänguoskus on kõigi üld- ja valdkondlike oskuste arengu alus.

Mänguoskuste eeldatavad tulemused vanuseti:

2-3aastane laps:

1. kasutab mängus esemetega enda teadmisi ja kogemusi esemete otstarbest;
2. mängib matkimismänge;
3. seostab mängus erinevaid toiminguid teatud loogilise süžeeaga;
4. valib mänguks vahendeid ja mängib lihtsaid rollimänge;
5. võtab osa ühismängust koos õpetajaga;
6. kasutab mängus asendus mänguasju;
7. tegutseb omaette, täiskasvanu osaluseta;
8. kasutab rütmipille;
9. täidab lihtsamaid mängureegleid.

4-5aastane laps:

1. arvestab ühismängudes mängureegleid;
2. oskab sobitada oma mängu kaaslasega;
3. kujundab konstruktori elementidest lihtsamaid esemeid;
4. mängib lihtsaid matkimismänge;
5. mängib rollimänge;
6. kooskõlastab oma tegevust teiste laste tegevusega;
7. selgitab teistele mängureegleid;

6-7aastane laps:

1. tunneb mängust rõõmu ja on suuteline kestvalt mängule keskendumiseks;

2. rakendab mängudes loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast;
3. algatab erinevaid mänge, on mängujuhiks ja arendab edasi mängu sisu;
4. täidab mängudes erinevaid rolle (pea- ja kõrvalrollid), toob mängudes välja rollitoiminguid ja -suhteid;
5. oskab kasutada lihtsamaid liisusalme erinevate mängurollide määramiseks;
6. järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele arusaadavalt selgitada;
7. julgeb mängusituatsioonis teistele esineda;
8. suudab mängu jätkamise huvides jõuda mängukaaslastega kompromissile;
9. tunneb rõõmu võidust ja suudab taluda kaotust võistlusmängus;
10. kasutab mängudes loovalt erinevaid mänguvahendeid; oskab vajadusel asendada puuduvaid lelusid kas mõne eseme või sõnaga;
11. kasutab mänguvahendeid heaperemehelikult ning mängu lõppedes koristab enda järelt.

2.4.2. Tunnetus- ja õpioskused

Tunnetusoskuste all mõistetakse oskust tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse, st oskust juhtida oma taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni. Õpioskuste all mõistetakse lapse suutlikkust hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel. Õppimine on inimese sünnipärane tung ja tegutsemise põhimotiiv. Laps uurib, vaatleb, katsetab, tahab avastada ja teada saada, hankides infot oma kogemuse ja aktiivse tegutsemise kaudu. Õppimisvõime tähendab lapse suutlikkust õppida uusi oskusi ja mõisteid, saada aru ümbruskonnas toimuvatest sündmustest, kasutada mälu sihipäraselt ja täpselt ning lahendada väiksemaid probleeme.

Peame meeles, et:

1. laps õpib igapäevategevustes koostöö ja suhtlemise kaudu;
2. mida väiksem on laps, seda rohkem aega tuleb leida, et temaga koos tegutseda;
3. kõiki tegevusi tuleb saata kõnega ning õhutada last keelt kasutama;
4. laps õpib kõige paremini siis, kui tal on hea olla (tema füüsilised tarbed on rahuldatud ning ta tunneb end turvaliselt);
5. laps õpib läbi mängu;
6. iga laps õpib oma rütmis.

Tunnetus- ja õpioskuste eeldatavad tulemused vanuseti:

2-3aastane laps

1. hangib ümbrusest aktiivselt infot; plaanib ja organiseerib tegevusi täiskasvanu abiga; selle hulka tasakaalustab, reguleerib ja organiseerib aga täiskasvanu;
2. keskendub lühikeseks ajaks ühele tegevusele või omadusele; sõnalise suunamise ja juhendamise korral on püsivam;
3. tegutseb teistega kõrvuti ja osaleb ühistegevuses vahelduvas vormis;
4. mängib teiste lastega lihtsamaid igapäevaseid olukordi ja tegevusi kajastavaid rollivahetusega mängu;
5. loob tegevuse kaudu seoseid kõnega; sõnad ja objektid saavad tema jaoks mõiste tähenduse;
6. suhtleb valdavalt 1-2 sõnaliste lausungitega nii mängus kui ka igapäevategevustes peamiselt tuttava täiskasvanuga ning kasutab mitteverbaalseid suhtlusvahendeid (osutamine, miimika);
7. räägib ja saab aru üksnes sellest, mida tajub;
8. tunneb huvi raamatute vastu ning mõistab lihtsaid realistlikke jutukesi, mis seostuvad tema enda kogemustega;
9. tunnetab lihtsamaid põhjuse- tagajärje suhteid ning saab aru kuuluvusest ja erisusest;
10. sobitab erinevaid materjale ja esemeid;
11. rühmitab asju ja esemeid ühe või mitme tunnuse alusel;
12. omandab uusi seoseid vahetu, korduva ja aktiivse tegutsemise ning käelise tegevuse kaudu;
13. kasutab omandatud teadmisi, seoseid ja tegevusi samas situatsioonis ning kontekstis, kannab üle lihtsamaid seoseid ning kasutab neid sarnastes ülesannetes ja olukordades;
14. plaanib ja organiseerib tegevusi täiskasvanu abiga; täiskasvanu suunab lapse tegevust kõne kaudu;
15. planeerib osaliselt oma käitumist ja tegevust iseendale suunatud kõne vahendusel;
16. keskendub tegevusele lühikeseks ajaks, tema tähelepanu ei ole veel püsiv;
17. tegutseb vahetult nii konkreetsete asjadega kui ka neid kujutavate sümbolitega;
18. kordab ja jäljendab varasemaid kogemusi ning mäluvilte nii konstruktiivses mängus kui ka lihtsas rollimängus;
19. mängib mõnda aega koos teistega ja järgib lihtsamaid reegleid;
20. suudab ennast sõnadega väljendada;

21. osaleb dialoogis;
22. jälgib lihtsaid lookesi ja eristab kogemusele tuginedes realistlikke sündmusi väljamõeldud lugudest;
23. mõistab osaliselt lihtsamat kõnet ka ilma toetava vihjeta ja saab aru lihtsamatest ülekantud tähendustest;
24. rühmitab asju ja esemeid ühe või mitme tunnuse alusel;
25. omab ettekujutust arvu mõistest ja värvuste nimetustest;
26. leiab võrdluse alusel asjades ühiseid ja erinevaid jooni ning nendevahelisi seoseid;
27. omab ettekujutust oma teadmistest ja oskustest;
28. omandab uusi seoseid, mõisteid ja teadmisi korduva kogemuse, aktiivse tegutsemise ning mudelite järgi õppimise kaudu; vajab oma tegevusele tagasisidet.

4-5aastane laps

1. oskab osaliselt oma tegevusi planeerida ja organiseerida ning tegutseb iseseisvalt otsese juhendamiseta, kuid autoriteetide toel;
2. planeerib minakeskse kõne abil oma tegevust ja lahendab probleeme;
3. hangib tänu keeleoskusele uut teavet; tema kõne toetub mälule ning sõltub sellest, kellega ja mis olukorras ta koos on;
4. saab aru mõistatustest ja lihtsamatest piltlikest võrdlustest;
5. järgib lihtsaid reegleid;
6. huvitub võistlusmängudest ja tahab olla edukas;
7. osaleb ühistegevuses ning teeb koostööd teiste lastega; konstrueerib, osaleb rolli- ja võistlusmängudes ning loovtegevustes;
8. rühmitab ühe või mitme tunnuse järgi; keskendub tegutsedes mitmele nähtavale ja eristavale tunnusele ning jaotab oma tähelepanu;
9. saab aru arvu mõistest; huvitub tähtedest;
10. omandab uusi teadmisi praktiliste olukordade, kogetud emotsioonide, kujutluste ja kõne kaudu;
11. tegutseb lühikest aega iseseisvalt, kuid tegutsemiskindluse saavutamiseks vajab veel täiskasvanu abi;
12. reguleerib oma käitumist ja emotsioone täiskasvanu abiga, hakkab oma tegevust planeerides ja korraldades kasutama sisekõnet;
13. tegutseb koos teistega; teda motiveerivad tegevused eakaaslastega;

14. tema keeleline areng võimaldab lahendada ülesandeid ja probleeme ning saavutada kokkuleppeid;
15. konstrueerib, katsetab ja uurib erinevaid võimalusi, kasutades nii sümboleid, kujutlusi kui ka reaalseid esemeid ja objekte;
16. osaleb erinevates mänguliikides ja loovtegevustes;
17. räägib esemetest, mida pole kohal ja olukordadest või sündmustest, mis toimusid minevikus või leiavad aset tulevikus ning fantaseerib;
18. keskendub huvipakkuvale tegevusele mõnikümmend minutit;
19. oskab vaadelda ning märgata detailide olulisi tunnuseid ja seoseid;
20. eristab rühmi ja oskab neid võrrelda ning saab aru lihtsamate mõistete kuuluvusest, alluvusest ja üldistusastmest;
21. omab ettekujutust numbritest, tähtedest ja sümbolitest;
22. omandab teadmisi kogemuste ja kõne kaudu, tegutseb aktiivselt ning lahendab probleeme;
23. kasutab teadmiste omandamisel ja kogetu meenutamisel intuitiivselt lihtsamaid meeldejätmise viise (mälustrateegiaid).

6-7aastane laps

1. planeerib oma igapäevategevusi, seab eesmärgid ning üritab alustatud tegevused lõpetada;
2. suudab keskenduda tegevusele vähemalt 20-30 minutiks;
3. kasutab kujutlusi luues ja tegevusi planeerides sisekõnet;
4. kasutab kõnet info saamiseks, tegelikkuse adumiseks ning uute teadmiste omandamiseks;
5. järgib ühistegevustes reegleid ja suudab neid selgitada;
6. kasutab sidusat kõnet, tema dialoog on suunatud rohkem iseendale;
7. osaleb aktiivselt käelistes ja loovtegevustes;
8. saab aru asjade suhetest ja omadustest ning ajalis-ruumilisest järjestusest;
9. kasutab teadmisi igapäevastes situatsioonides, nii uudses kui ka sarnases olukorras;
10. kasutab uute teadmiste omandamisel meeldejätmise strateegiaid juhuslikult, teadvustab kordamise vajadust;
11. seab eesmärgid, üritab tegutseda sihipäraselt ning lõpetab alustatud tegevused;
12. suudab reguleerida oma emotsioone ja käitumist, kasutades selleks kõnet nii aktiveerivas kui ka pidurdavas rollis;

13. toetub tegutsedes oma tegevusele antavale tagasisidele, eakaaslaste hinnangutele ja võrdlustele teistega;
14. keskendub korraga mitmele tegevusele või stiimulile ning on suuteline kestmaks tahtepingutuseks;
15. seab uudsetes olukordades täiskasvanu sõnalise juhendamise järgi eesmärgid ning valib tegutsemisstrateegiad;
16. katsetab, konstrueerib ja uurib, kasutades oma teadmisi ja varasemaid kogemusi uues vormis ning kombinatsioonis;
17. osaleb erinevates mänguliikides, järgib reegleid;
18. liigitab ning tajub esemeid ja sündmusi tervikuna, saab aru nendevahelistest seostest ning suudab olulist teadvustada täiskasvanu abiga;
19. loob uusi seoseid eeskujud, seletuste, kuulamise ja nägemise kaudu;
20. kasutab nii kaemuslik-kujundlikku kui ka verbaalset mõtlemist;
21. kasutab eakaaslastega suheldes arutlevat dialoogi;
22. huvitub sotsiaalsetest suhetest, räägib enam iseendast ning tunneb huvi teiste vastu;
23. teab ja kasutab tähti, numbreid ja sümboleid, kirjutab etteütlemise järgi lihtsamaid 1-2 silbilisi sõnu ning teeb lihtsamaid matemaatilisi tehteid;
24. orienteerub oma teadmistes, märkab detaile ja seoseid, kasutab teadmisi uusi ülesandeid lahendades nii uudes kui ka sarnases olukorras, kuid vajab juhendamist ja abi seoste loomisel eelnevaga;
25. oskab suunamise ja õpetamise korral kasutada lühikest aega õppimisstrateegiaid; tajub oma mälu mahtu ning kordab teadlikult üle meeldejäetavat materjali.

2.4.3. Sotsiaalsed ja enesekohased oskused

Lapse sotsiaalne areng peab tagama ühiskonnas elamiseks vajalike sotsiaalsete oskuste ja pädevuste omandamise. Seepärast on sotsiaalsete teadmiste ja oskuste ning väärtushinnanguliste hoiakute kujundamine üks tähtsamaid kasvatusülesandeid. Suhtlemisest

kaaslastega algab lapse tegelik lõimumine ühiskonda. Eelkoolieas on oluline kujundada just esmaseid sotsiaalseid oskusi: abistamist, lohutamist ja jagamist. Lapse enesekohaste oskuste areng võimaldab tal eristada ja teadvustada oma võimeid, oskusi ja emotsioone ning juhtida oma käitumist.

Peame meeles, et:

1. igat last tuleb väärtustada sellisena, nagu ta on; teda toetada ja innustada;
2. hindame ja väärtustame lapse mõtteid ning aktiivset osalemist erinevates tegevustes;
3. pakume tegutsemisvõimalusi rühmas ja individuaalselt ;
4. üheskoos tegutsemine ning sotsiaalsed oskused on õppimise alus;
5. oleme oma käitumise ja tegutsemisega lapsele eeskujuks, pakkudes neile sobivaid käitumismudeleid;
6. selgitame ja põhjendame lapsele, milline käitumine on sobiv ja milline mitte.

Sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste eeldatavad tulemused vanuseti:

2-3aastane laps

1. väljendab lihtsaid emotsioone, mis on tugevad ja vahelduvad kiiresti;
2. teadvustab ennast, kasutab osaliselt mina-vormi, proovib ennast kehtestada ning oskab keelduda ja "ei" öelda;
3. üritab aru saada teiste inimeste seisukohtadest, kuid tema tajud on enesekesksed;
4. hindab oma oskusi ja suutlikkust paremaks, kui need tegelikult on;
5. teab oma eesnime ja elementaarseid viisakusreegleid
6. sööb, joob ja riietub valdavalt iseseisvalt ning püsib suurema osa päevast kuiv ja puhas;
7. reageerib sõltuvalt situatsioonist ja ümbritsevate inimeste käitumisest;
8. mõistab selgelt väljendatud keeldu „Ei tohi!”, „Ära tee!” jne;
9. tunneb huvi teiste laste vastu, jälgib neid ja mängib nendega koos;
10. toetub võõrastega suheldes ja enesekindluse saavutamiseks tuttavale täiskasvanule;
11. matkib kaaslast ja täiskasvanuid;
12. saab aru, et inimestel võivad olla temast erinevad tunded ja emotsioonid;
13. kujunenud on enesetunnetus ja eneseteadvus;
14. väljendab tugevaid emotsioone, oma minapildi kujunemine;
15. võib karta tundmatuid ja uusi asju;
16. tahab igapäevastes olukordades valikute üle ise otsustada ning üritab neid ka täide viia;
17. enesekindluse saavutamiseks vajab turvalisust, tunnustust, rutiini ja reegleid;
18. osaleb täiskasvanuga ühistegevustes; tegutseb teiste lastega koos ;
19. jagab mõnikord oma asju ka teistega, valdavalt on siiski omandihoidja;
20. loob sõprussuhteid nendega, kellega on tihti koos; tegutseb kontakti luues ja säilitades sihipäraselt;

21. algatab vestlust eri partneritega erinevatel teemadel; tajub, mida teised teavad ja mis on neile uus;
22. täidab igapäevaelu rutiini;
23. järgib lihtsamaid sotsiaalseid reegleid ning eeskujudele toetudes jäljendab igapäevaelu rolle ja tegevusi.

4-5aastane laps

1. väljendab verbaalselt lihtsamaid emotsioone, oma soove, tahtmisi ja seisukohti ning püüab jõuda kokkuleppele;
2. tahab olla iseseisev, kuid sageli ei ole tal enda suutlikkusest realistlikku ettekujutust;
3. saab hakkama eneseteenindamisega (riietub, sööb, joob iseseisvalt), tal on kujunenud tualetiharjumused;
4. teab oma nime, vanust ja sugu ning märkab soolisi erinevusi;
5. seab endale mõningaid eesmärke ja täidab neid;
6. väärtustab oma saavutusi, ent vajab oma tegevuse tunnustamist ja täiskasvanu tähelepanu;
7. püüab vahel teisi abistada ja lohutada; tal on mõningane ettekujutus teiste inimeste tunnetest ja mõtetest;
8. osaleb lühikest aega ühistegevuses eakaaslastega, kuid eelistab üht mängukaaslast rühmale;
9. arvestab reegleid mängudes ja tegevustes, mida juhib autoriteet;
10. saab aru lihtsamatest seltskonnas käitumise reeglitest ning järgib neid igapäevases suhtluses;
11. püüab täita kodukorra reegleid;
12. saab aru valetamisest kui taunitavast käitumisest;
13. huvitub võistlusmängudest ning tahab olla edukas;
14. hakkab mõistma teiste inimeste tundeid ja mõtteid;
15. väljendab oma emotsioone ja räägib nendest;
16. suhtleb ja tegutseb enamasti iseseisvalt ning orienteerub oma suutlikkuses;
17. suudab kuigivõrd vastutada oma tegevuse eest;
18. on tundlik teiste hinnangute suhtes, need mõjutavad tema enesehinnangut;
19. imiteerib täiskasvanu tegevusi ja rolle, kasutades tema sõnavara ja maneere;
20. eelistab sootüübilisi mängu;
21. naudib rühma kuulumist, eakaaslaste seltsi ja ühistegevust;

22. aktsepteerib reegleid, kogemusi ja muutusi; jälgib reeglite täitmist teiste poolt;
23. oskab avalikus kohas sobivalt käituda ning teab, mida tohib, mida mitte.

6-7aastane laps

1. tajub ja mõistab teiste inimeste emotsioone ja seisukohti ning arvestab neid käitumises ja vestlustes;
2. seab endale eesmärgid ja üritab neid ellu viia;
3. on oma tegevustes orienteeritud tunnustusele, tähelepanule ja emotsionaalsele toetusele;
4. eelistab omasoolisi mängukaaslasi; kujunevad esimesed sõprussuhted;
5. suudab lühikest aega ilma täiskasvanu kontrollita rühmas mängida ning teha koostööd omal viisil;
6. järgib mängudes ja tegevustes reegleid, eriti nende täitmist teiste poolt; oskab reegleid teistele selgitada;
7. järgib sotsiaalset rutiini;
8. mõistab teiste inimeste tundeid ja nende mitteverbaalseid väljendusi;
9. vastutab oma tegevuse eest ning räägib oma kavatsustest;
10. suudab oma emotsioone ja käitumist kontrollida, oskab ka teistega arvestada ning suhtub teiste laste tegevusesse sallivamalt;
11. suudab tegutseda iseseisvalt ning sõltub vähem oma vanematest;
12. algatab mängu ja tegevusi;
13. püüab kõigega hakkama saada, on tundlik oma ebaõnnestumiste ja teiste hinnangute suhtes; otsib vastastikust mõistmist ja kaasaelamist oma tunnete;
14. hoolib väiksematest, osutab abi ja küsib seda vajaduse korral ka ise;
15. järgib rühmas reegleid ning arvestab rühma vajadusi;
16. talub muutusi ja vanematest eemalolekut, siiski on uues situatsioonis ebakindel ja võib tõmbuda endasse;
17. arutleb lihtsamate eetiliste probleemide üle ning teeb vahet hea ja halva vahel nii enda kui ka teiste puhul.

2.5. Valdcondade õppe- ja kasvatusese eesmärgid ja sisu ning 6-7 aastaste laste eeldatavad arengutulemused

Õppe- ja kasvatusetegevuse seob tervikuks lapse elust ja ümbritsevast keskkonnast tulenev temaatika. Valdcondade kaupa esitatud õppesisu ja -tegevuste lõimimisel lähtutakse

üldõpetuslikust põhimõttest. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse järgmisi tegevusi: kuulamine, kõnelemine, lugemine ja kirjutamine, vaatlemine, uurimine, võrdlemine, arvutamine ning mitmesugused liikumis-, muusika- ja kunstitegevused. Õppekavas on välja toodud 6-7 aastaste laste eeldatavad arengutulemused, noorema ea eeldatavad tulemused on loetletud rühmade tegevuskavades.

2.5.1. Mina ja keskkond

Õppe- ja kasvatustegevuse **eesmärgiks** on, et laps:

1. mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult;
2. saab ettekujutuse oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas;
3. väärtustab nii eesti (kui ka oma rahvuse) kultuuritraditsioone;
4. väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ja ohutult;
5. väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi;
6. märkab nähtusi ja muutusi looduses.

Mina ja keskkond liidab keskkondi milles laps viibib, mis mõjutavad tema arengut ning millest terviklik arusaam aitab tal toime tulla edaspidises elus.

Valdkonna *Mina ja keskkond* **sisu**:

1. sotsiaalne keskkond: mina, perekond ja sugulased, kodu, lasteaed, kool, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad, kombed, teised rahvused Eestis, lapsed mujal maailmas, üldinimlikud väärtused ja üldtunnustatud käitumisreeglid; tervise väärtustamine, tervislik toitumine, inimkeha; ohuallikad ning ohutu käitumine;
2. looduskeskkond: kodukoha loodus, muutused looduses, elukeskkond, inimese mõju loodusele;
3. tehiskeskkond: ehitised, kodutehnika, jäätmed, transpordivahendid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus, virtuaalkeskkond.

Õppe- ja kasvatustegevuse **kavandamisel ja korraldamisel**:

1. valitakse valdkonna temaatika lapse igapäevaelust ja teda ümbritsevast keskkonnast, mis hõlmab sotsiaalset keskkonda, loodus- ja tehiskeskkonda, sealhulgas tervise- ja liikluskasvatust;

2. suunatakse last ümbritsevat maailma märkama, uurima ning kogema mängu ja igapäevatoimingute kaudu, võimaldades lapsel ümbritsevat tajuda erinevate meelte ning aistingute abil: vaadeldes, nuusutades ja maitstes, kompides, kuulates helisid;
3. lõimitakse erinevaid tegevusi: võrdlemist, modelleerimist, mõõtmist, arvutamist, vestlemist, ettelugemist, kehalist liikumist, kunstilist ja muusikalist tegevust;
4. suunatakse last mängudes, ümbritsevas looduses, liikluses, oma tervises seisundis jm märgatu kohta küsimusi esitama (probleemi püstitama), küsimustele vastuseid leidma (oletama ja oletusi kontrollima) ja märgatust ning kogetust järeldusi tegema;
5. suunatakse last materjale ja vahendeid säästlikult kasutama, hoolivalt ja heaperemehelikult käituma.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7aastane laps

1. tutvustab ja kirjeldab iseennast, enda omadusi, huvisid jms;
2. kirjeldab oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
3. nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid;
4. nimetab Eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone;
5. mõistab, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused;
6. oskab eristada igapäevaelus tervisele kasulikku ja kahjulikku;
7. julgeb keelduda (ühis)tegevus(t)est, kui osalemine on ennast ja teisi kahjustav või ohtlik;
8. kirjeldab, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist;
9. järgib isikliku hügieeni nõudeid, sealhulgas hammaste hoidmist ja hooldamist;
10. suhtub ümbritsevasse keskkonda hoolivalt ning käitub seda säästvalt;
11. kirjeldab kodukoha loodust, tuntumaid taimi, seeni ja loomi;
12. kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites: ööpäev, nädal, aastaring;
13. selgitab, miks on valgus, temperatuur, vesi, muld ning õhk taimedele, loomadele ja inimestele tähtsad;
14. selgitab ilmastikunähtuste sõltuvust aastaegadest, öö ja päeva vaheldumisest;
15. mõistab ja märkab enda ja teiste tegevuse mõju ja tagajärgi keskkonnale;
16. kirjeldab võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses jm;
17. teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga lasteaia õuealal sõita.

2.5.2. Keel ja kõne

Valdkond Keel ja kõne on eeskätt mõeldud eesti keelt rääkivale lapsele. Muukeelse lapse iseärasusi ning keele ja kõne õpetust on käsitletud peatükis eesti keel kui teine keel.

Õppe- ja kasvatustegevuse **eesmärgiks** on, et laps

1. tuleb toime igapäevases suhtlemises;
2. kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme ja mitmekesisist lauseehitust;
3. tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja lastekirjanduse vastu, on omandanud lugemise ja kirjutamise esmased oskused.

Valdkonna *Keel ja kõne* **sisu**:

1. keelekasutus: hääldamine, sõnavara, grammatika;
2. suhtlemine, jutustamine ja kuulamine;
3. lugemine ja kirjutamine, lastekirjandus.

Õppe- ja kasvatustegevuse **kavandamisel ja korraldamisel**

1. lähtutakse põhimõttest, et kõnearendus on lapse kõne ja suhtlemise sihipärane arendamine, kus last õpetatakse eelkõige keelevahendeid (uusi sõnu, sõnavorme ja lausemalle) kasutama suhtlemisel, teadmiste omandamisel, oma tegevuse kavandamisel;
2. peetakse oluliseks, et lapse kõne arengut toetatakse kõikides tegevustes (mängimine, käelised tegevused, liikumis- ja muusikategevused ning igapäevatoimingud); lapsele luuakse kõnekeskkond, kus ta kuuleb teiste kõnet ning tal on vaja ja ta saab ise kõnelda; laps õpib rääkima reaalses suhtlussituatsioonides, tegutsedes koos täiskasvanuga;
3. suunatakse lapsi ettelugemise, dramatiseerimise, ümberjutustamise, joonistamise, oma raamatute koostamise jm tegevuste kaudu kirjandust mõistma ja hindama; ettelugemiseks valitakse žanriliselt mitmekesisid raamatuid, et toetada lugemishuvi, lugemis- ja kirjutamisvalmiduse kujunemist;
4. õpetatakse lugemise ja kirjutamise esmaseid oskusi (häälikupikkuse eristamine, sõnade häälimine jmt) mänguliselt ja igapäevategevustega seostatult;
5. mitmekesisistatakse kirjutamise harjutusi, kasutades erinevaid vahendeid, värvusi jmt.

Õppe- ja kasvatustegevuse **tulemusel** 6-7 aastane laps

1. tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel; arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga;
2. saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida;
3. suudab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;
4. jutustab pildi, kuulnud teksti või oma kogemuse alusel, annab edasi põhisisu ja olulised detailid, vahendab ka oma tundeid;
5. kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid;
6. kasutab kõnes kõiki käände- ja pöördvorme ainsuses ja mitmuses;
7. valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada;
8. hääldab oma kõnes ja ette öeldud sõnade kordamisel õigesti kõiki emakeele häälikuid;
9. tunneb tähti ja veerib kokku 1-2-silbilisi sõnu, tunneb kirjpildis ära mõned sõnad;
10. kirjutab joonistähedega 1-2-silbilisi sõnu õigesti järjestatud ühekordsete tähtedega;
11. teab peast luuletusi ja laule.

2.5.3. Eesti keel kui teine keel

Õppe- ja kasvatustegevuse **eesmärgiks** on, et laps

1. tunneb huvi eesti keele ja kultuuri vastu;
2. soovib ja julgeb eesti keeles suhelda nii eakaaslastega kui ka täiskasvanutega;
3. tunneb ära ja saab aru eestikeelsetest sõnadest ning lihtsamatest väljenditest;
4. kasutab lihtsamaid eestikeelseid sõnu ja väljendeid igapäevases suhtlemises.

Valdkonna *Eesti keel kui teine keel* **sisu**:

1. kuulamine;
2. kõnelemine;
3. Eesti kultuuri tutvustamine.

Õppe ja kasvatustegevuse **kavandamisel ja korraldamisel**

1. peetakse oluliseks eesti keelt kuulata ja omandada keeleoskus tegevuste käigus, kus sõnalist suhtlemist toetab kontekst;
2. pööratakse erilist tähelepanu erinevate meelte kaasamisele ja näitlikustamisele: kasutatakse miimikat, kehakeelt, žeste, intonatsiooni, muusikat;

3. suunatakse last õpitavat keelt kasutama igapäevategevustes ning suhtlemisel;
4. korratakse õpitut erinevates kontekstides ja suhtlussituatsioonides, keeleõpet seotakse teiste tegevustega;
5. vestlusteemade valimisel lähtutakse lapse kogemustest, samateemalistest vestlustest rühmas või kodus (emakeeles);
6. valitakse mitmekesiseid pildirikkaid ja lihtsama keelega raamatuid ettelugemiseks ja ühiseks lugemiseks;
7. pedagoog rõhutab õige kõne mudelite kasutamist ning osutab vigadele delikaatselt, sõna või fraasi korrektsena korrates.

Õppe- ja kasvatustegevuse **tulemusel** 6-7 aastane laps

1. mõistab lihtsamat argiteemalist eestikeelset kõnet;
2. tunneb ära ja mõistab õpitud sõnu ja väljendeid ning kasutab neid oma kõnes;
3. saab aru korraldusest ja toimib vastavalt;
4. saab aru lihtsast küsimusest ning vastab sellele õpitud sõnavara piires;
5. kasutab kõnes sobivaid viisakusväljendeid;
6. teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule;
7. oskab nimetada mõningaid Eesti kohanimesid, tuntud inimesi.

2.5.4. Matemaatika

Õppe- ja kasvatustegevuse **eesmärgiks** on, et laps

1. rühmitab esemeid ühe-kahe tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki;
2. järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuste põhjal;
3. tunneb lihtsamaid ajamõisteid ja kirjeldab ning järjestab oma igapäevategevusi;
4. mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude reas;
5. mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid;
6. tunneb ja kirjeldab geomeetrilisi kujundeid;
7. näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes.

Valdkonna *Matemaatika* **sisu**:

1. hulgad, loendamine ja arvud, arvutamine;
2. suurused ja mõõtmine;

3. geomeetrilised kujundid.

Õppe- ja kasvatustegevuse **kavandamisel ja korraldamisel**

1. suunatakse last nähtuste ja esemete maailma korrastama, kujundama, selles orienteeruma, mille tulemusel laps avastab esemete vahelisi seoseid, leiab esemete erinevusi ja sarnasusi, oskab esemeid järjestada, rühmitada ja loendada;
2. harjutatakse last määrama enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteeruma ajas ja kasutama vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks;
3. seostatakse mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga, suunates sealjuures last kasutama erinevaid aistinguid: kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut;
4. suunatakse last ümbritsevat keskkonda matemaatilisel kirjeldama (arvud, mõõtühikud, kujundite nimetused jm);
5. toetatakse üldistuseni jõudmist ja mõistete kujundamist- erinevates objektides sarnaste ning erinevate tunnuste ja omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise kaudu.

Õppe- ja kasvatustegevuse **tulemusel** 6-7 aastane laps

1. määrab esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotab esemeid kahe erineva tunnuse järgi;
2. võrdleb hulki, kasutades mõisteid *rohkem, vähem, võrdselt*;
3. teeb 12 piires loendamise teel kindlaks esemete arvu, teab arvude 1-12 järjestust ja tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada;
4. liidab ja lahutab 5 piires ning tunneb märke +, -, =;
5. koostab kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesti;
6. järjestab kuni viit eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm);
7. rühmitab esemeid asendi ning nähtusi ja tegevusi ajatunnuse järgi;
8. kirjeldab enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteerub ruumis, õuealal ja paberil;
9. oskab öelda kellaega täistundides;
10. nimetab nädalapäevi, kuid, aastaaegu, teab oma sünnikuud ja -päeva;
11. mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõdustikku kasutades (samm, pulk, nööri vms);
12. eristab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja teab, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse;

13. leiab erinevate kujundite hulgast ringi, kolmnurga, ristküliku, ruudu ning kera ja kuubi, kirjeldab neid kujundeid.

2.5.5. Kunst

Õppe- ja kasvatustegevuse **eesmärgiks** on, et laps

1. tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest;
2. kujutab isikupäraselt ümbritsevaid esemeid, sündmusi ja oma kujutlusmaailma;
3. vaatab, kirjeldab ja kujundab ümbritsevat ja tarbeesemeid;
4. kasutab õpituid voolimis-, joonistamis- ning maalimisvahendeid ja -võtteid;
5. kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt;
6. vaatab kunstiteoseid ja kirjeldab nähtut.

Valdkonna *Kunst* **sisu**:

1. kujutamine ja väljendamine: mõtete, tunnete edasiandmine nähtaval kujul;
2. kujundamine: objektile esteetilise lisaväärtuse andmine;
3. tehnilised oskused: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine;
4. kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstiteostest, kunstist.

Õppe- ja kasvatustegevuse **kavandamisel ja korraldamisel**

1. antakse lapsele võimalus saada elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning tal on võimalus väljendada oma maailmanägemist;
2. suunatakse last vaatlema ning voolides, joonistades, maalides ja meisterdades kasutab laps vaatlustel tehtud tähelepanekuid;
3. kasutatakse teemasse sisseelamiseks mängu, muusikat, lihtsat lavastust, jutu lugemist jne;
4. arvestatakse, et lapse jaoks on oluline loomiseks ja lahenduste leidmiseks teha katsetusi ning avastusi, otsida ja saada vastuseid tekkinud küsimustele, omandatud oskusi rakendada ja loovalt kombineerida;
5. julgustatakse last kasutama ja katsetama tema enda pakutud lahendusi töö mitmekesistamiseks ning ergutatakse lapse kujutlus- ja algatusvõimet, jälgides, et säiliks lapse isikupärane eneseväljendus;

6. viiakse kunstitegevusi läbi ka õues, samuti kasutatakse kunstitegevust teiste valdkondade õppe- ja kasvatustegevuste osana, joonistatakse nii paberile, kivile, puidule, liivale või kombineeritakse erinevaid materjale;
7. suunatakse last tehtut analüüsima, selgitama, miks ta kujutas esemeid, nähtusi just sellisel viisil, milliseid materjale ja tehnikaid töös kasutati ning kuidas tööga rahule jäi. Kaaslaste töödesse tolerantse suhtumise kujundamisele aitab kaasa, kui analüüsitakse nii laste töid kui ka kunstiteoseid ning põhjendatakse oma hinnangut.

Õppe- ja kasvatustegevuse **tulemusel** 6 –7aastane laps

1. leiab ümbritseva vaatlemisel erinevaid detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud viisil;
2. väljendab joonistades, maalides, voolides ja meisterdades meeleolusid ja fantaasiaid;
3. kasutab kunstitöö loomiseks erinevaid vahendeid;
4. kujutab inimesi neile iseloomulike tunnuste kaudu;
5. keskendub alustatud tegevusele ja loob oma kunstitöö;
6. loob esemeid erinevaid tehnikaid ja materjale kasutades ning räägib nende otstarbest;
7. koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid või vahendid eseme kaunistamiseks;
8. kirjeldab kunstiteoseid, nende värve ja meeleolu.

2.5.6. Muusika

Õppe- ja kasvatustegevuse **eesmärgiks** on, et laps

1. tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest;
2. suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale;
3. suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu;
4. suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

Valdkonna *Muusika* **sisu**:

1. laulmine;
2. muusika kuulamine;
3. muusikalis-rütmiline liikumine;
4. pillimäng.

Õppe- ja kasvatustegevuse **kavandamisel ja korraldamisel**

1. on esikohal emotsionaalne ja aktiivne muusikaalane tegevus;
2. kujundatakse ja arendatakse lapse muusikalis-loomingulisi võimeid, samuti kultuurilis-sotsiaalset aktiivsust ning väärtushinnanguid;
3. arvestatakse lapse individuaalseid eeldusi ning toetatakse eduelamusele ja tunnustusele;
4. kasutatakse muusikat lõimiva tegevusena ka teistes õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades nagu Keel ja kõne, Kunst jne; muusika on igapäevaelu osa, nii argi- kui ka pidulike sündmuste puhul;
5. seostatakse üksteisega muusika kuulamine, laulmine, pillimäng, muusikalis-rütmiline liikumine, mängud ja tantsud;
6. muusikapalade (laulud, palad muusika kuulamiseks, tantsud ja mängud, pillilood) valikul arvestatakse laste huvidega ning ea- ja jõukohasusega.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel **6–7aastane** laps

1. laulab ilmekalt loomuliku häälega ja vaba hingamisega;
2. laulab eakohaseid rahva- ja lastelaule nii rühmas/ansambelis kui ka üksi;
3. suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;
4. eristab kuulmise järgi laulu ja pillimängu;
5. eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille;
6. mängib eakohastel rütmi- ja meloodiapillidel õpitud lauludele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge;
7. mängib lastepillidel ja oskab mängida ka pilliansambelis;
8. liigub vastavalt muusika meeleolule;
9. väljendab ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu.

2.5.7. Liikumine

Õppe- ja kasvatustegevuse **eesmärgiks** on, et laps

1. tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu;
2. suudab pingutada sihipärase tegevuse nimel;
3. tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas;
4. mõistab kehalise aktiivsuse olulisust inimese tervisele;
5. järgib esmaseid hügieeni- ja ohutusnõudeid.

Valdkonna *Liikumine* sisu

1. kehalise kasvatuse alased teadmised: ohutus, enesekontroll ja hügieen;
2. põhiliikumised;
3. liikumismängud;
4. erinevad spordialad;
5. tants ja rütmika.

Õppe- ja kasvatustegevuse **kavandamis**el ja **korraldamis**el

1. arvestatakse, et põhiliikumised eeldavad igapäevast suunamist: liigutusoskused, liikumisosavus ja teised liikumisvõimed (vastupidavus, jõud, kiirus, paindumus) kujunevad ja arenevad tegevuste regulaarsel kordamisel;
2. rikastatakse lapse liikumis- ja tegevusvõimalusi sportlik-arenduslike liikumisviisidega – jalgrattasõit, suusatamine, uisutamine, ujumine jms;
3. peetakse oluliseks kõlbeliste põhimõtete ja enesekindluse kujundamist: regulaarsel tegelemisel kehaliste harjutustega kujunevad positiivsed iseloomuomadused;
4. suunatakse last oma oskusi, võimeid ja koostööd hindama, kaaslastega arvestama, oma emotsioone kontrollima ja valitsema; mõistma ühe või teise kehalise harjutuse vajalikkust;
5. mitmekesistatakse põhiliikumiste, koordinaatsiooni, rühi, tasakaalu, liikumisvõime ja peenmootorika (täpsus, näo- ja sõrmelihaste kontrollioskus) arendamist ja tagasiside andmist.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel **6 –7aastane** laps

1. keskendub sihipäraseks kehaliseks tegevuseks;
2. peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutusreeglitest, valides sobivad paigad ja vahendid;
3. sooritab põhiliikumisi pingevabalt, nii et liigutused on koordineeritud, rütmilised;
4. sooritab painduvust, kiirust, vastupidavust ja jõudu arendavaid harjutusi;
5. säilitab tasakaalu paigal olles ja liikumisel;
6. kasutab harjutuste sooritamisel mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses kasutab domineerivat kätt;
7. matkib täiskasvanut harjutuste sooritamisel;
8. sooritab üheaegselt kaaslasega rütmiliikumisi;
9. liigub vastavalt enda tekitatud rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga;

10. kasutab liikumisel erinevaid vahendeid (lindid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud jne);
11. mängib sportlike elementidega mängu (korvpall, jalgpall jne);
12. peab kinni kokkulepitud mängureeglitest;
13. nimetab erinevaid spordialasid ja Eesti tuntumaid sportlasi.

2.5.8. Õuesõpe

Õuealal on igal rühmal oma peenrakast ja ühine Sarapuumägi puude tundmaõppimiseks. Õuesõpe on õppimine ehedas keskkonnas vahetu kogemise, isetegemise ja kogetu teistele vahendamise teel. (Mikk Sarv)

Õuesõppe läbiviimise vajalikkuse põhjendus:

- Looduses vahetu kogemise kaudu omandatud teadmised on püsivamad – kuna need põhinevad emotsioonidel.
- Kui toas kasutame õppimiseks põhiliselt kuulmist ja nägemist, siis õues lisanduvad sinna ka teised meeled, lisaks liikumise abil kogetu.
- Õues õppimine on aktiivne ja tegevuslik, siia saab integreerida kõik lasteaia õppekava tegevusvaldkonnad.
- Õuesõpe on tihti mänguline, see teeb õppimise meeldivaks.
- Areneb koostöövõime, kaaslasega arvestamise oskus, suhtlemisoskus. On head võimalused meeskonnatööks.
- Õuesõppel on õnnestumise võimalused lapse jaoks suuremad ja see toetab positiivse minapildi loomist. Lähenemisviisid õuesõppele:
- Õues õpitakse seda, mida on näha, kuulda ja saab „käega katsuda“, õpiobjektid tulenevad ümbruskonnast, tihti edeneb õppeprotsess õppijate huvi alusel.
- Õue minnakse õppima, sest lapsed on vähe värskes õhus.

2.6. Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted ning korraldus

Lapse arengu analüüsimine ja hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapsevanemaga. Lasteaia pedagoogid ja tugispetsialistid otsustavad, milliseid meetodeid kasutada lapse arengu hindamisel. Lasteaias toimub lapse arengu jälgimine ja

hindamine lapse arengu hindamise põhimõtete ja läbiviimise korra alusel. Rühmaõpetaja tutvustab lapsevanemale lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust.

Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist. Lapsi jälgitakse nii igapäeva-toimingutes, vabamängus kui ka õpetaja suunatud tegevustes. Lapse arengu hindamise aluseks on eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused. Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi. Lapse areng fikseeritakse lapse arengumapis.

Õpetaja jälgib lapse arengut läbi järgmiste meetodite:

1. lapse tegevuste vaatlus - toimub pidevalt, igapäeva tegevuste käigus; vajadusel viiakse samades tingimustes ja erinevate tegevuste ajal läbi dokumenteeritud tegevusvaatlusi;
2. lapse tööde vaatlus (joonistused, meisterdused, töövihikud) – toimub pidevalt töö käigus;
3. lapse arengutaseme hindamine arengutabeli abil.

Põhimeetodiks on laste tegevuse ja õpetaja poolt suunatud tegevuse vaatlus. Arengutabeli sisuks on laste pädevused üldoskustes ja ainevaldkondades.

Lisaks rühmaõpetajale osaleb asutuse eripedagoog-logopeed alates kolmandast eluaastast lastega esmase kõnearengu hindamisel, üldise arengu hindamisel ja kinnitab igal sügisel asutuse direktoriga laste nimekirja, kes vajaksid eripedagoogilist või logopeedilist tugiteenust. Eripedagoogi juhendatud arendustuge saab laps 1-2x nädalas või iga päev. Vajadusel soovitatakse vanemal konsulteerida teiste lapse arengut hindavate spetsialistidega. Eripedagoog annab lapsevanemale tagasisidet individuaalselt või osaledes arenguestlusel.

Vähemalt üks kord õppeaastas viib õpetaja lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga läbi arenguestluse, milles:

1. antakse tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest;
2. selgitatakse lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes;
3. lepib kokku tegevused, mis on vajalikud kodu ja lasteaia poolt, et toetada täiendavalt lapse arengut.

Arenguestluse aluseks on lapse arengu hindamise dokumendid. Kõigi arenguestluste kohta tehakse kirjalik kokkuvõte.

Lisaks viiakse läbi koolivalmiduse hindamist, mis toimub lapse omandatud pädevustele toetudes ja koostöös lapsevanematega erinevaid aspekte hinnates. Hindamisele kuuluvad sotsiaalsed, vaimsed ja füüsilised oskused. Hindamisel kasutatakse vaatlust, teste ja intervjuusid. Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi. Vanemaid, kelle laps ei saavuta kooliminekuks mingitel põhjustel kooliküpsust, teavitatakse võimalusest taotleda lasteaia pikendust.

Lasteaia õppekava läbinuile annab lasteaed välja sellekohase õiendi.

2.7. Erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted

Erivajadustega on laps, kelle võimetest, tervises seisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatusmeetodid jm) või rühma tegevuskavas.

Kõigi erivajadustega laste (sh andekate laste) arengu toetamise esimene ja olulisim etapp on lapsevanema teavitamine tema lapse arengu eripäradest ja edasiste soovitude jagamine lapse arenguks soodsa keskkonna loomiseks väljaspool lasteaeda. Kõigi laste, sealhulgas erivajadustega laste arengu toetamisel lähtutakse sellest, et iga laps on eriline ning vajab individuaalset lähenemist ja tuge. Erivajadustega lapse arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö, milles osalevad kõik lasteasutuse töötajad, sealhulgas abipersonal. Vajadusel soovitatakse lapsevanemale konsulteerimist lapse arengut hindavate erispetsialistidega.

Vajadusel koostavad rühma pedagoogid õppeaasta algul koostöös asutuse tugispetsialistiga ja/või omavalitsuse spetsialistidega ning lapsevanemaga lapsele individuaalse arengukava neis valdkondades, milles laps abi ja individuaalset arendamist vajab. Kaks korda (jaanuar, juuni) õppeaastas tehakse kokkuvõtte individuaalse arengukava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest.

Andeka lapse arengu toetamise sisu lähtub sellest, milles tema andekus väljendub. Mida suurem on võimeka lapse erinevus võrreldes eakaaslastega, seda raskem on luua tema eriandekust toetavat keskkonda lasteaias. Seetõttu on andeka lapse arengu toetamisel esmane lapsevanemate nõustamine lapse arengut toetava keskkonna loomiseks väljaspool lasteaeda (vastavad huviringid, erinevad vahendid koju jne).

Lasteasutus toetab teisest keele- ja kultuurikeskkonnast pärit perekonda ja last eesti keele ja kultuuriga tutvumisel, väärtustamisel.

Mida varem lapse erivajadusi märgatakse ja arendustööd alustatakse, seda paremad on lapse võimalused igapäevaelus ja koolis toime tulla. Erivajadustega lapse koolieelse arengu toetamiseks on vajalik tihe koostöö perekonna, lasteaia, kohaliku omavalitsuse ja erialaspetsialistide vahel.

2.8. Lastevanematega koostöö põhimõtted ning korraldus

Hea koostöö koduga on aluseks lapse kohanemisele lasteaias ning turvatunde tekkimisele. Perekond kannab peamist vastutust lapse kasvatamise, hoolitsuse ja arengu eest. Lasteaial on koduse kasvatus toetav roll. Lasteaed teeb lastevanematega lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldamisel ja lugupidamisel. Lasteaia töötajatel on kohustus hoida last ja peret puudutavat informatsiooni konfidentsiaalsena.

Õpetaja teavitab regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest (igapäevased vestlused, kirjalik tagasiside e-lasteaias, arenguvestlusel) ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest (e-lasteaia kaudu, vestluste kaudu, infostendilt, kodulehelt, elektronposti teel). Lasteaiaõpetaja nõustab lapsevanemat tema soovi korral õppe- ja kasvatusküsimustes.

Lasteaed tutvustab lastevanematele lasteaia õppekava, rühma aasta- ja nädalategevuskavasid ning võimaldab lastevanematel osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises. Õpetaja teavitab regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest ning loob lastevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes.

Õpetajad tutvustavad lastevanematele lasteaia kodukorda. Lapsevanemad ja lasteasutuse töötajad kohustuvad järgima lasteaia kodukorda kui omavahelise koostöö alusdokumenti.

Lapsevanematel võimaldatakse osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises ning anda tagasisidet lasteaia tegevusele igapäevaste vestluste, koosolekute ja küsitluste kaudu.

3. PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

3.1. Holstre Kooli eripära, väärtused ning õppe- ja kasvatuseesmärgid

3.1.1. Holstre Kooli eripära

1. Holstre Koolis on enastjuhtiva õppija arenguks sõbralik, rahulik, kaasaegne, koostöine ja turvaline õpikeskkond.
Holstre kool osaleb programmis Kiusamisvaba Kool.
2. Kool asub omapärases, ajalooa hoones; õppe- ja huvitegevuseks on kasutada õppetööks sobilikud ruumid.
3. Kooli ümbritseb lapse arengut tunnetuslikult rikastav ja toetav looduslik keskkond. Toimub õuesõpe ja projektõpe.
4. Õpilaste arv klassis võimaldab märgata iga õpilase individuaalsust.
5. Koolis töötavad kvalifitseeritud õpetajad, kes peavad oluliseks pidevat enesetäiendamist.
Holstre kool osaleb üldhariduskoolide arenguprogrammis Tuleviku Kool 2021- 2024
6. Koolis on traditsiooniks spordiga tegelemine. Kooli juures on võimla, staadion, mänguväljak, läheduses asub Holstre- Polli Spordikeskus SA.
Holstre Kool osaleb programmis Liikuma Kutsuv Kool.
7. Koolis on võimalused muusika (pilliring, solistid) ja rahvatantsuga tegelemiseks.
8. Koolis tegutseb õpilasesindus.
9. Kool on avatud rahvusvahelisele suhtlemisele: õpilased osalevad projektides ning ühisüritustel.
10. Kooli toetavad kohalik omavalitsus ning hoolekogu.
11. Koostöö toimub kohaliku kogukonnaga: MTÜ Holstre Külaselts, Holstre- Polli Spordikeskus SA. Koostööd tehakse Paistu rahvamaja ja Paistu kooliga tantsupeol kandideerivate rahvatantsurühmade moodustamiseks.
12. Õppetegevust toetab koolimajas asuv Tarvastu Raamatukogu Holstre haruraamatukogu.
13. Kooli arvutiklass on varustatud kaasaegse tehnikaga ning koolikompleksi territoorium kaetud Wifi võrguga.
14. Koolis alustatakse A- võõrkeele (inglise keele) õppimist 3. klassist ja B- võõrkeele (vene keel/ saksa keel) õppimist 6. klassist.
15. Koolipoolseteks valikaineteks on:

- 1) arvutiõpetus 2., 5., 7. klassis;
 - 2) rahvatants 1.-7.klassis;
 - 3) karjääri- ja ettevõtlusõpe 8.-9. klassis.
 - 4) draamaõpetus (esinemiskunst) 4.klassis I p.-a.; 5.klassis I- II p.-a.
 - 5) liiklusõpetus 4. klassis, II p-a
 - 6) õpioskused 1.- 4. klassis
16. Õpilased osalevad õppekava toetavatel õppekäikudel, projektõppe tegevustes ja teistel õppekava üldpädevusi toetavatel üritustel.
17. Kool osaleb loodushariduslikes ja teistes õppekava toetavates projektides.
18. Vähemalt 1x õppeaastas osalevad kõik õpilased kooli poolt korraldatud teatrietendusel või kontserdi külastusel.
19. Koolis on pikapäevavarühm, kus õpilastele võimaldatakse kokkulepitud ajani järelevalve ja õppijat toetatakse õppeülesannete tegemisel.
20. Bussiühendus Viljandiga võimaldab õpilastele osaluse maakonnakeskuses asuvate huvikoolidega: Viljandi spordikool, Viljandi muusikakool jt. Bussiühendus Mustla suunas võimaldab osaluse Tarvastu muusika- ja kunstikoolis.

3.1.2. Holstre Kooli väärtused

1. Võrdselt toetatakse õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tervislikku eluviisi. Kool loob tingimused õpilaste erinevate võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks, suunab ja toetab ennastjuhtiva õppija (koostöine, ettevõtlik, loov) arengut.
2. Kool kujundab väärtushoiakuid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
3. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu ees, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste suhtes) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri suhtes, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
4. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda, kohaneda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule. Koostööoskus, ettevõtlikkus ja loovus

5. Kasvatustöös on eriline tähelepanu tolerantsusel erinevuste suhtes, iseenda ja kaaslaste erivajaduste mõistmisel ning osalusdemokraatial koolielus.

3.1.3. Holstre Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

1. Holstre Koolil on hariv ja kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste arenemisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad end teostada, elukestvalt õppida, on ettevõtlikud ja tulevad toime muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas.
2. Holstre Koolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada põhikooli õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
3. Holstre Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma võimetes, kalduvustes ja huvides ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvas õppes. Holstre Kooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
4. Holstre Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ning arengu eest.

3.2. Õppekorraldus

3.2.1. Üldpõhimõtted

1. Õppetöö alusdokumendiks on kooli õppekava.
2. Holstre Koolis on traditsiooniline klassiõpe, vajadusel rakendatakse õpet liitklassides; 1.-2. klassis suund üldõpetuse põhimõttest lähtuvale õppetegevusele.
3. Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini.
4. Õppeaasta koosneb õppe- ja eksamiperioodist ning koolivaheaegadest.
5. Õppe- ja eksamiperioodid ning koolivaheajad määrab haridusminister oma määrusega.
6. Õppeaasta jaguneb trimestriteks.
7. Trimestrites on kokku vähemalt 175 õppepäeva. Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne põhikooli lõpueksamit õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.
8. Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane on kooli päevakava ja tunniplaani või individuaalse õppekava alusel kohustatud õppes osalema. Ühes nädalas on kuni viis õppepäeva.
9. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv

õpe, nt loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka õpetaja.

10. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Kuni kaks õppetundi (85- minutiline tund) võivad toimuda järjest ilma vahetunnita. 85-minutilisele tunnile järgneb 20- minutiline vahetund.

Vahetunni pikkus on vähemalt 10 minutit, söögivahetund 20 minutit.

11. Õpet kavandades ja ellu viies arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja võimetekohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks.

12. Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega, vajadusel muu personaliga (tugispetsialistid vm). Trimestri jooksul läbitavad teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilastele teatavaks trimestri algul, õppesisu ja õpitulemused kirjeldab aineõpetaja õppeaine ainepassis.

13. Õppe- ja kasvatustegevus dokumenteeritakse e-õppekeskkonnas Studium, koolielu kajastab koduleht. Õpilaspäevik on kohustuslik 1.-5. klassi õpilastel.

14. Põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on

1. klassis	20 tundi;
2. klassis	23 tundi;
3.-4. klassis	25 tundi;
5. klassis	28 tundi;
6.-7. klassis	30 tundi;
8.-9. klassis	32 tundi.

Ainetundide jaotus klassiti on määratud tunnijaotusplaanis.

15. Kord nädalas võimaldatakse õpilasele konsultatsioonitundi. Ainekonsultatsioon on kohustuslik puuduliku (hinne „2“) või kehv (hinne „1“) trimestrihinde saanud õpilasele. Tunniplaanis on õppijal kasulik aeg (KA) õppetööga seotud tegevusteks: ainekonsultatsiooniks, iseseisvaks õppimiseks.

16. 1.-9. klassi õpilased saavad iga trimestri lõpus klassitunnistuse. 1. klassi õpilased saavad 1. trimestril tunnistusele sõnalised hinnangud.

17. Üldjuhul saavad kõik õpilased hinnete lehe paber kandjal kord trimestris.

18. Kooli õppekavanõuete täitmist toetavad koolis tegutsevad huviringid ning planeeritud tunnivälised tegevused.
19. Holstre Kooli õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja ennastjuhtivaks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja kooli traditsioone.

3.2.2. Kohustuslikud õppeained

Klasside ainekavades määratletakse vastavas klassis taotletavad õpitulemused, mis toetavad valdkonnapädevuste kujunemist, ning nende saavutamiseks vajalik õppesisu ja - tegevused. Holstre Kooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

1. keel ja kirjandus (eesti keel, kirjandus)
2. võõrkeeled (A-võõrkeel: inglise keel, B-võõrkeel: vene keel, saksa keel)
3. matemaatika
4. loodusained (loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia)
5. sotsiaalsained (inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus)
6. kunstained (muusika, kunst (9. klassis õpitakse kunsti aine raames joonestamist)
7. tehnoloogia (tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus)
8. kehaline kasvatus

1.-4. klassis toimub ujumisõpetus kehalise kasvatus tundide raames (40 x 1 tundi).

3.2.3. Valikained

Valikained toetavad kooli õppe-ja kasvatusesmärkide, sh pädevuste saavutamist. Holstre Kool võimaldab õpilastele õpet järgmistes valikainetes:

- 1. Arvutiõpetus II, V, VII klass, 1 tund nädalas**
- 2. Rahvatants I- VII klass, 1 tund nädalas**
- 3. Karjääri- ja ettevõtlusõpe VIII- IX klass, kursuse maht 1 tund poolaastas**
- 4. Draamaõpetus (esinemiskunst): IV klass I p.-a. 1 tund nädalas; V klass 1 tund nädalas**
- 5. Liikluskasvatus IV klass, II p.-a. 1 tund nädalas**
- 6. Õpioskused I- IV klass, 1 tund nädalas**

3.2.4. Tunnijaotusplaan

TUNNIJAOTUSPLAAN															
	I kooliaste					II kooliaste					III kooliaste				
	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	1. klass	2. klass	3. klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	4. klass	5. klass	6. klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	7. klass	8. klass	9. klass
Eesti keel	19		7 ÜÕ	6 ÜÕ	6	11		5	3	3	6		2	2	2
Kirjandus						4			2	2	6		2	2	2
B- keel: saksa/ vene k						3			1	3	9		3	3	3
Inglise keel	3				3	9		3	3	3	9		3	3	3
Matemaatika	10		3 ÜÕ	3 ÜÕ	4	13		5	4	4	13		5	4	4
Loodusõpetus	3		1 ÜÕ	1 ÜÕ	1	7		2	2	3	2		2		
Geograafia											5		1	2	2
Bioloogia											5		1	2	2
Inimeseõpetus	2			1 ÜÕ	1	2			1	1	2		1	1	
Ajalugu						3			1	2	6		2	2	2
Ühiskonna- Õpetus						1				1	2				2
Keemia											4			2	2
Füüsika											4			2	2
Muusika	6		2	2	2	4		2	1	1	3		1	1	1
Kunst (sh joonestamine)	5		2	1	2	3		1	1	1	3		1	2/0	1
Tehnoloogia-õpetus						5		1	2	2	5		2	2	0/2
Tööõpetus	4		1	2	1										
Kehaline kasvatus	8		2	3	3	8		3	3	2	6		2	2	2
Arvutiõpetus		1*		1*	integreeritud	1	1*	integreeritud	1*	integreeritud	1	1*	1*	integreeritud	integreeritud
Karjääri- ja ettevõtlusõpe												1		0/2*	2/0*
Tants/rütmika*		3	1*	1*	1*	3	1*	1*	1*	1*		1	1*		
Draamaõpetus (esinemiskunst)							1,5	1*/0	1*						
Liikluskasvatus							0,5	0/1*							
Õpioskused		3	1*	1*	1*	1	1*								
KOKKU meil		7	20	22	25		7	25	27	29		3	30	32	32
Maksimaalne nädala koormus			20	23	25			25	28	30			30	32	32

(Märk " * " tähistab valikainet).

Tunnijaotusplaan vaadatakse üle iga õppeaasta alguses.

3.2.5. Läbivad teemad ja ainetevaheline lõiming.

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel ning õppe planeerimisel. Läbivad teemad on aineüleised ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe koolis realiseerub

1. **õppekeskkonna korralduses** – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
2. **aineõppes** – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teema-käsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekooolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
3. **valikainete valikul** – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
4. **läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös** – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda loovtöö valikul, mida tehakse kas individuaalselt või rühmatööna;
5. korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega **tunni- ja koolivälisest õppetegevust ja huviringide tegevust** ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

3.2.5.1. Läbiv teema “Elukestev õpe ja karjääri planeerimine”

Õpilast suunatakse

1. teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
2. arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisoskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
3. arendama oskust seada endale eesmärged ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;
4. kujundama valmisolekut elukestvalt õppida ja kutseotsuseid teha ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;

5. tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

3.2.5.2. Läbiv teema “Keskond ja jätkusuutlik areng”

Õpilast suunatakse

1. arusaama loodusest kui tervik süsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
2. aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
3. väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
4. arutlema keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil, kujundama isiklike keskkonnavalaseid seisukohti ning pakkuma lahendusi keskkonnaprobleemidele;
5. võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest, kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise; hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

3.2.5.3. Läbiv teema “Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus”

Õpilast suunatakse

1. väärtustama ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatus ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
2. olema algatusvõimeline ja ettevõtlik, kujundama isiklike seisukohti ning neid väljendama;
3. tundma õppima ja kaitsma enda ja teiste õigusi ning mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi;
4. mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist; mõistma enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandama oskusi osaleda otsustamisprotsessides;
5. mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas ning suhtuma positiivselt ettevõtlusesse ja selles osalemisse.

3.2.5.4. Läbiv teema “Kultuuriline identiteet”

Õpilast suunatakse

1. mõistma ennast kultuurikandjana, edasiviijana ja kultuuride vahendajana;
2. mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
3. olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingusse, taunima diskrimineerimist;
4. tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ning seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
5. teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
6. omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

3.2.5.5. Läbiv teema “Teabekeskkond”

Õpilast suunatakse

1. mõistma vahetu ja vahendatu sarnasusi ning erinevusi;
2. valima sobivat suhtlusregistrit ning sidekanalit olenevalt olukorrast ja vajadusest;
3. määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
4. kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad erinevaid teavikuid ja teabekeskkondi;
5. arendama kriitilise tebeanalüüsi oskust.

3.2.5.6. Läbiv teema “Tehnoloogia ja innovatsioon”

Õpilast suunatakse

1. Omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
2. mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;

3. aru saama tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest;
4. mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise seotud eetilistes küsimustes;
5. kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi IKT) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
6. arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.

3.2.5.7. Läbiv teema “Tervis ja ohutus”

Õpilast suunatakse

a) tervise valdkonnas

1. terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
2. kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldisi sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;
3. teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
4. leidma ning kasutama usaldusväärset terviseteadet ja abiteenuseid; teadvustama keskkonna mõju oma tervisele.

b) ohutuse valdkonnas

1. tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
2. vältima ohuolukordadesse sattumist;
3. kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
4. omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
5. kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;
6. tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi.

3.2.5.8. Läbiv teema “Väärtused ja kõlblus”

Õpilast suunatakse

1. tunnustama väärtusi, kõlbelisi norme ja viisakusreegleid;
2. analüüsima süstemaatiliselt kõlbelisi norme ja väärtusi;
3. arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma;
4. juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel;
5. osalema kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) eetikakoodeksi ja käitumisreeglite väljatöötamises ning neid järgima;
6. reflekteerima nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumispõhimõtete üle

3.2.5.9. Lõimingu põhimõtted.

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse käigus, planeerides ja rakendades projektõpet. Toimub õpetajate koostöine projektõppe kavandamine ainekavast ja kooli üldtööplaanist lähtudes.

Lõimingu mõte avaldub selles, et ühel või teisel moel seostades eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi ning asetades need reaalse elu konteksti, aidatakse õpilastel neid mõtestada ning seostada üheks tervikuks.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil.

Lõiming on õpetajate teadlik katse seostada erinevaid teadmisi ja oskusi ning õppemeetodeid omavahel nii, et saavutada õppekava ja õpetuse terviklikkus.

Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Koolis loodud võimalused õpetajate omavaheliseks tihedaks koostööks (õpetajate ühisaeg) ning samuti toetatakse õpetajate professionaalset arengut. Koolis on loodud tingimused, et aidata õpetajatel mõtestada seda, mida nad hetkel teevad ja antakse juhatus selles osas, kuidas võiks asju teistmoodi teha. Toimuvad õpetajate õpiringid. Kavandamise aluseks on tagasiside, mis saadakse kujundava hindamise või arenguveestluste kaudu.

3.2.6. Pädevused ja nende kujundamine ning saavutamine.

Pädevus on asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonna-pädevusteks.

	<i>Üldpädevus</i>	<i>Kujundamine</i>	<i>Tegevused, mille läbi pädevusi saavutatakse</i>
1	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus</p> <p>korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; • tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; • väärtustada loomingu ja kujundada ilumeelt, hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; • teadvustada oma väärtushinnanguid 	<ul style="list-style-type: none"> • päevakajaliste ja aktuaalsete küsimuste arutelu erinevatest aspektidest lähtuvalt; • teiste loomingu väärtustamine; • ilumeele kujundamine koolis valitseva esteetilise õpikeskkonna kaudu; • hõimupäeva tähistamine; • rahvusvahelistes projektides osalemine.
2	<p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</p> <p>EVP:suutlikkus ideid luua ja ellu viia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ennast teostada (luua ideid ja ellu viia), toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; • teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid 	<ul style="list-style-type: none"> • vastutustunde kujundamine läbi suhtlemise; • kannatlikkuse, järjekindluse, kokkulepetest kinnipidamise kasvatamine; • koostööoskuse arendamine läbi meeskonnatöö;

		<p>väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid;</p> <ul style="list-style-type: none"> • teha erinevates situatsioonides koostööd teiste inimestega; • aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel. 	<ul style="list-style-type: none"> • suhtlemisoskuse kujundamine erinevate inimestega; • kodanikualgatuse tunnustamine, kodanikuks olemise tähtsustamine; • koostöö lastevanematega.
3	<p>Enesemääratlus-Pädevus</p> <p>EVP: näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; • järgida tervislikke eluviise; • leida lahendusi iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvatele ning inimsuhetes tekkivatele probleemidele. 	<ul style="list-style-type: none"> • realistliku maailmapildi loomine läbi kõikide tegevuste; • arenguveestluste läbiviimine, mis põhineb õpilaste eneseanalüüsil; • Refleksioonioskuse arendamine • Koostöö teiste koolidega
4	<p>Õpipädevus</p> <p>suutlikkus ideid luua ja ellu viia</p> <p>EVP: seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia;</p> <p>EVP: kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet • planeerida õppimist ja seda plaani järgida; • kasutada õpitut (teadmisi ja oskusi) erinevates olukordades ja probleeme lahendades; 	<ul style="list-style-type: none"> • õpetada õppima; • funktsionaalse lugemisoskuse arendamine; • kujundada oskust leida vajalikku informatsiooni; • erivajadustega õpilastele individuaalse arenguplaani koostamine, tugisüsteemide kaasamine; • võimalik saada täiendavaid õpetajapoolseid konsultatsioone; • õppekäikude läbiviimine.

		<ul style="list-style-type: none"> • seostada omandatud teadmisi varem õpituga; • analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi. 	
5	<p>Suhtluspädevus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; • lugeda ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust, kirjutada eri liiki tekste, asutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; • väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt. 	<ul style="list-style-type: none"> • rahvusvahelistes ja riigisisestes projektides osalemine; • inglise keele õpe alates 2. klassist • olümpiaadidel, viktoriinidel, võistlustel osalemine; • kooli huviringides osalemine; • kaasõpilastele konstruktiivse kirjaliku ja suulise tagasiside andmine; • esinemisoscuse kujundamine; • ÕS-I ja võõrsõnade leksikoni kasutamine.
6	<p>Matemaatika-, loodusteaduslik- ja tehnoloogia-Pädevus</p> <p>rakendada finantskirjaoskust</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; • kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning 	<ul style="list-style-type: none"> • eluliste matemaatiliste ülesannete lahendamine ja loomine; • õppeainete vaheline integratsioon; • praktiliste tööde läbiviimine; • teaduslaagritest ja – festivalidest osavõtt.

		<p>teha tõendus põhiseid otsuseid;</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; • kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt; 	
7	Digipädevus	<ul style="list-style-type: none"> • kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutavas ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; • leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; • osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; • kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; • olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; 	<ul style="list-style-type: none"> • arvutiõpetuse tunnid alates 2. klassist; • nutiseadmete kasutamine.

<p>8</p>	<p><i>Ettevõtlikuspädevus</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • järgida digikeskkonnas samu moraalija väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus. • õpilane suudab seada eesmärgid ja neid ellu viia; näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest. • reageerida paindlikult muutustele ning võtta vastu arukaid riske. • koolis toimub integreeritult õpilaste ettevõtlikkuse toetamine alates 1 .klassist. Valikainetena on õppekavas ettevõtlikus- ja majandusõpe 8. klassis ja karjääriõpetus 9.klassis. 	<ul style="list-style-type: none"> • tehakse koostööd Töötukassa Viljandi keskusega. • koolis tegutseb õpilasesindus, kes on ülekooliliste õpilasürituste (Me hoolime, sõbrapäev jpt) ja laatade korraldamisel eestvedajaks. • õpilased koostavad ja kaitsevad loovtöö III kooliastmes.
-----------------	--	---	--

Üldpädevuste kujundamine toimub kõigi õppeainete kaudu õppeprotsessis, samuti tunni- ja koolivälistes tegevustes. Üldpädevuste kujunemist õpilasel hinnatakse ja nende edasist arendamist kavandatakse individuaalselt iga-aastasel õpilasega läbiviidaval arenguveestlusel.

Üldpädevuste kujundamiseks kavandavad ülekoolilised või kooliastmeti toimuvad tegevused täpsustatakse kooli üldtööplaanis, iga konkreetse klassiga seotud tegevused aga klassijuhataja töökavas, arvestades kooli üldtööplaani.

3.2.7. Valdkonnapädevused

Lisaks üldpädevustele on „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 7, § 9 ja § 11 sätestatud pädevused kooliastmeti. Pädevused, mille kujunemine toimub valdkonnapädevuste kujunemise ja läbivate teemade kaudu on kirjeldatud järgnevalt.

I kooliastmes taotletavad pädevused

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

1. peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
2. tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
3. teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
4. oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
5. suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
6. mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid ära õpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
7. arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
8. käitub loodust hoidvalt;
9. oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
10. oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
11. austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
12. oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;

13. hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
14. oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
15. teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

Õppe ja kasvatuses rõhuasetused I kooliastmes

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuses põhitavaks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

Esimeses kooliastmes keskendutakse:

1. kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
2. positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
3. õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
4. eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
5. põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
6. õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni. Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

II kooliastmes taotletavad pädevused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

1. hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
2. oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;

3. väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
4. oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
5. oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
6. oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
7. tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
8. on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
9. väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
10. oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
11. oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
12. tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
13. väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
14. väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
15. on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmista ja tegevusvaldkondade vastu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

1. õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
2. huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
3. õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
4. õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele. Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

III kooliastmes taotletavad pädevused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

1. tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
2. tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Tal on ettekujutus ja teadmised maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
3. on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
4. on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
5. suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
6. valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
7. suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
8. mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
9. oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;

10. suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
11. on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
12. suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
13. väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
14. mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

Õppe ja kasvatus e rōhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatus e pōhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ūhiskonnaliikmeteks, kes igapāevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja vōimetele vastavat õpiteed valida.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

1. õpimotivatsiooni hoidmisele;
2. õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapāevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tōōelus ja jätkuõpingutes;
3. erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
4. pikemaajaliste õppeūlesannete (sealhulgas uurimuslike õppeūlesannete) planeerimisele, eesmärkide pūstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
5. õpilaste erivōimete ja huvide arendamisele;
6. õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

Lābivad teemad

Lābivad teemad on ūld- ja valdkonnapādevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lōimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel.

Lābivad teemad on aineūlesed ja kāsitlevad ūhiskonnas tāsustatud valdkondi ning vōimaldavad luua ettekujutuse ūhiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Lābivate teemade õpe realiseerub eelkōige:

1. õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
2. aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
3. valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
4. läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
5. korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivat teemat on:

1. elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;

Läbiva teema õpetust toetavad klassijuhataja töö, karjääriõpetus valikainena, karjäärialane tegevus on planeeritud klassiti ka läbi aineõpetuse (erinevate ametite tutvustused, töövaldkonnad, vajalikud isikuomadused), mis arendab õpilase õpi- ja meeskonnatööoskusi jm, et kujundada valmisolek töömaailma sisenemiseks, elukestvaks õppimiseks ning karjäärivalikute tegemiseks. Klassivälises tegevuses on traditsioonilised karjäärpäevad, vilistlaste esinemised ja Tagasi kooli ettevõtmised.

2. keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele; Eesmärkide elluviimiseks läbiviidavad projektid saavad teoks KIKi keskkonnateadlikkuse programmi abil. Meisterdatakse lindudele pesakaste ja pannakse parki üles. Sagedased külalised koolis on keskkonnateenistuse spetsialistid ja osaletakse nende programmides. Praktilised õppused ja õppekäigud rahuldavad õpilaste uudishimu ja teadmisanu ning laiendavad silmaringi.

3. kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

Õpilased saavad ennast teostada kooli õpilasesinduses, algatades erinevaid tegevusi ja sündmusi.

4. kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

Hoitakse kooli traditsioone ja luuakse uusi, mõtestatakse lahti, millistele sündmustele või isikutele on traditsioonid rajatud (Jaan Adamson-koolmeister, eesti rahvusliku liikumise tegelane ja Aleksand-rikooli mõtte algataja, Eesti Vabariigi aastapäeva aktused ja pidulikud kogunemised), õpilaste esinemised erinevatel üritustel, sh laulu- ja tantsupidudel, erinevatel kultuurivaldkonna konkurssidel osalemine, teatrikülastused.

5. tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas; Õpilane peab järgima digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus. Peab olema teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskama kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti. Oluline rõhk õppetöös digivahendite kasutamisel on just nende eesmärgipärane kasutamine info otsimiseks, tõlketöök, esitluste koostamiseks, koduste tööde tegemiseks jms. Näitlikustamise ja tööturu statistikat kasutades aidatakse õpilastel jõuda arusaamisele, et tulevasel tööturul on väga oluline olla pädev uutes tehnoloogiates ja IKT vahendite kasutamises.
6. tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

Terve noore kasvamisele aitavad kaasa erinevad loengud ennetustegevuses, õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule-, vee- ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi. Õpilased õpivad liikluseeskirju ja saavad sooritada jalgratturi

eksami (3.kl), osalevad (6.klass) KEAT õppes ja antakse ohutuspäeval edasi teadmisi kaasõpilastele. Koolis pakutav toit on tervislik ja peetakse oluliseks jälgida, et kõik sööksid sooja koolilõunat.

7. väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. Õpilast suunatakse tunnustama väärtusi, kõlblisi norme ja viisakusreegleid, reageerides alati võimalikult kiiresti täiskasvanute poolt. Analüüsitakse süstemaatiliselt kõlblisi norme ja väärtusi nt väärtuskasvatuse mängude abil. Suunatakse õpilasi juhinduma oma käitumises üldtunnustatud eetilistest põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel. Õpilased osalevad kollektiivi (klassi, kooli, huviringi) kodukorra reeglite väljatöötamises ning järgivad neid. Õpilasi suunatakse väljaspool kooli käituma samu tõekspidamisi silmas pidades (bussipeatuses, kooli- või liinibussis, avalikel üritustel jne)

3.3. Õppekava ja õpikeskkonna mitmekesistamist toetavad tegevused:

1. Koolis kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid.
2. Arvestades õpilase individuaalsust kasutatakse ainetundides diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel talle sobiva pingutusastmega õppida.
3. Õpet korraldatakse ka väljaspool kooliruumi (kooliõues, looduses, muuseumis, keskkonnahariduskeskuses, ettevõtetes jne).
4. Õppekäik on õppeprotsess, mis sisaldab ainete vahelist lõimumist, arendab üld- ja ainealaseid pädevusi ning käsitleb läbivaid teemasid.
5. Projekt on ühekordse iseloomuga ajaliselt piiratud tegevus, millel on kindel vastutaja, eesmärk ja ressursid. Projekt algab töömeeskonna loomise ja tegevuskava koostamisega ning lõpeb tulemuste analüüsi ning järelduste tegemisega.
6. Koolis on õpilase individuaalse arengu tagamiseks loodud õppekava täitmist toetavad huviringid. Õpilaste eripära arvestamiseks suunatakse õpilasi tegevustesse, mis võimaldavad neil arendada nende tugevaid külgi.

7. Klassijuhatajatund -klassi kui grupi/ meeskonna tegutsemine: programmi Kiusuvaba kool (KIVA) metoodikast lähtuvate tegevuste läbiviimine, õppimisoskuse teemade käsitlemine, sotsiaal- emotsionaalsete oskuste arendamine, üldpädevuste kujundamine.
8. KASULIK AEG on aeg 1x nädalas, õppepäeva sees olev aeg (45min), mis on õppija ISESEISEV õppega seotud tegevus õppija enesejuhtimisoskuse arendamiseks/ toetamiseks: (koduste)õppeülesannete tegemine või iseseisev õppimine/ kirjandusteose lugemine/ ainekonsultatsioon/vastamine loovtööga tegelemine /ainevõistluseks ettevalmistamine vms õppetööga seotud tegevus.

3.3.1. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajad teevad koostööd ainevaldkonniti, teiste ainevaldkondadega, ringijuhitud ja tugispetsialistidega. Vajadusel tehakse ainevaldkonniti ettepanekuid õppekava või teiste alusdokumentide täiendamiseks või muutmiseks. Põhjendatud ettepanek esitatakse kirjalikult direktorile.

Õpetajate koostöös on olulisel kohal kogemuste vahetamine. Selleks viiakse läbi temaatilisi töökoosolekuid ja õpitubasid. Töökoosolekute teemad lähtuvad kooli üldtööplaani tegevustest, õpetajate õpitoad üldtööplaani õppe – ja kasvatusesmärkidest, kooli arendustegevusest.

Tunnivaatlused on koolikultuuri osa, mille eesmärk on õppijast lähtuvalt õppetegevuse koostöine lahenduse leidmine või soov saada tagasisidet kolleegilt.

Igal nädalal on õpetajate töökoosolek ehk õpetajate ühine koostööaeg. See sisaldab õppetegevuse planeerimise, korraldusega seotud tegevusi või projektõppe plaanidest lähtuvad tegevusi meeskonniti või õpitubasid või erinevate programmimeeskondade kokkusaamisi (Liikumakutsuv kool, KiVA, kooli arendusmeeskond).

Õpetajad koostavad oma ainetes ainepassid. Ainepass on dokument, mis koostatakse kooli õppekavas esitatud ainekava alusel. Ainepassis kirjeldatakse õpitulemused, nende saavutamise viisid arvestuslikud tegevused, õppekirjandus, kirjeldatakse hindamise põhimõtted, konsultatsiooni võimalused.

AINEPASS

1. on dokument, mille alusel toimub õppetöö õpitulemuse saavutamiseks;
2. koostamine kuulub klassiõpetaja ja aineõpetaja pädevusse;

3. kirjeldab, kuidas õpet planeeritakse lähtuvalt õppekavast ning vastavalt tunnijaotus- ja tunniplaanile;
4. koostatakse kooli õppekava alusel ja see arvestab klassi omapära ja suundumust, õpilaste võimeid ja kooli ressursse;
5. on dokument, milles õppesisu on liigendatud ulatuslikumate õppeteemade järgi, täpsustab kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja -materjale, õpetajate vahelist koostööd ning õppeaasta üldtööplaani;
6. on vormistatud iga õppe trimestri alguses.

Ainepass koostatakse kokkulepitud vormi kohaselt.

Ainepassi päises tuuakse välja kogu õpperühma puudutav: aine nimetus, õpetaja nimi, klassi number, õppeaasta, trimester, tegevuse üldeesmärgid, õpitulemused, põhiliselt kasutatav õppekirjandus vm.

Ainepass sisaldab ka märkeid hariduslike erivajaduste arvestamise kohta (IÕK jm). Märked ei pea olema seotud õpilase nimega. Õppetegevuste ja -sisu diferentseerituse kohta peab olema võimalik ainepassist teavet leida, seetõttu on hariduslike erivajadustega õpilastel (HEV-õpilane) individuaalsed ainepassid

Ainepass on kättesaadav e- õppekeskkonnas (Stuumium) õppijale ja lapsevanemale.

Õppeperioodi lõpus esitab õpetaja kokkulepitud ajaks direktorile/ õppealajuhatajale kokkuvõtte tegevustest ja tulemustest õppeaasta jooksul. Oluline rõhk on eneseanalüüsil. Kokkuvõtte on õppeaasta jooksul õpetajaga läbiviidava arenguveestluse aluseks.

3.4. III kooliastme loovtöö teema valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

Vastavalt Põhikooli riiklikus õppekavas § 15 p 8 sätestatule korraldab kool õpilaste loovtöö läbiviimise III kooliastmes. Loovtöö teema märgitakse põhikooli lõputunnistusele.

Võimalusel arvestab kool õpilase soovi loovtöö teema osas. Vajadusel suunatakse vastavalt võimalustele tema teemavalikut.

Õpilane kooskõlastab teemavaliku sobiva juhendajaga. Juhendaja ja teema kinnitatakse direktori käskkirjaga 10. oktoobriks.

Loovtööl võib olla erinev vorm: uurimus, projekt, kujutav või sõnaline kunst, näidend, poster, film, muusikateos, õpilasnäitus, demonstratsioon vms.

Loovtööd võib teostada nii individuaalselt kui kollektiivselt. Kollektiivselt teostatud loovtööde puhul peab rühma iga liikme panus olema selgelt tõendatud ja nähtav igas töö etapis.

Kool võimaldab loovtööd kaitsta üks kord õppeaastas III kooliastme jooksul.

Loovtööd säilitatakse kooli raamatukogus.

Loovtöö korraldust reguleerib Holstre Kooli loovtöö kavandamise, teostamise, vormistamise ja hindamise juhend ([Leitav siit](#)). LINK?

3.5. Õpilaste hindamise korraldus

3.5.1. Hindamise eesmärk

1. Holstre Kooli hindamise korraldus tugineb Põhikooli – ja gümnaasiumiseadusele ja põhikooli riiklikule õppekavale.
2. Hindamise korraldus on koostatud Holstre Kooli õpetajate meeskonnatööna ning selle järgimine tugineb kooli ühistele kokkulepetele ja ühistele väärtustele.
3. Hindamise eesmärgiks on:
 - toetada õpilase arengut;
 - õpilase positiivse hoiaku kujundamine õppimise suhtes;
 - innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
 - suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
 - suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
 - anda tagasisidet õpilase õpitulemuste ja õppimisviiside kohta;
 - suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

3.5.2. Hindamise meetodid

Holstre Koolis rakendatakse õppimist toetavat (kujundavat) hindamist ja kokkuvõtvat hindamist: õppimist toetav (kujundav) hindamine on õppeprotsessi kohta tagasiside andmine. Õppimist toetava (kujundava) hindamise käigus püstitab ja jagab õpetaja õpieesmärke oma õpilastega; kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus ning teab nende tugevusi ja nõrkusi; toetab õpilaste enesehindamise oskuse arengut; küsib mõtlemisele suunavaid küsimusi, suunab õpilasi enesejuhtimisel ning analüüsib hindamisel saadud informatsiooni oma edasise töö planeerimisel. Õppimist toetav hindamine saab olla nii kirjalik kui suuline. Õppimist toetavat hindamist rakendab õpetaja vastavalt oma õppeaine eripärale ja konkreetsele situatsioonile. Sellise hindamise eesmärk on suunata õppijat järjepidevalt arendama oma oskusi eesmärkide seadmisel, oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.

Õppimist toetava hindamise võimalus tekib läbi vastastikuse suhtluse, mis toimub õppija ja õpetaja koostöös. Õppimist toetava hindamisena on käsitletav: individuaalne vestlus; grupivestlus; arenguvestlus; tähelepanu juhtimine vajalikuks peetavatele asjaoludele; sõnaline või mittedõnaline märguanne õppeprotsessi käigus; refleksioon, sh eneserefleksioon jm.

Kokkuvõttev hindamine on õpitulemuste saavutamise taseme kohta tagasiside andmine. Kokkuvõttev hindamine on suunatud õpitulemuste saavutatuse taseme mõõtmisele. Õpetaja hindab õpilase teadmisi ja oskusi õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, hinnates õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele. Erinevate hindeliste tööde eesmärk on välja selgitada õpilase poolt saavutatud õpitulemuste tase. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib kokkuvõtvalt hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Kokkuvõtva hinde panekul võib õpetaja arvesse võtta kujundava hindamise tulemusi. Kokkuvõtvas hindamises rakendatakse 5-palli süsteemi, millest iga pall väljendab õpitulemuse saavutatuse taset. ([Hindamisjuhend leitav siit.](#)) LINK puudub

3.6. Pikapäevarühma töökord

3.6.1. Pikapäevarühma eesmärgid

1. abistada õpilasi koduste õpiülesannete täitmisel;
2. kujundada lastes iseseisva töö harjumusi;
3. õpetada lastele vastutustunnet ja arendada õpilaste sotsiaalseid oskusi;

4. õpetada oskust teistega arvestada;
5. organiseerida aktiivset puhkust õues.

3.6.2. Vastuvõtmise kord

1. Pikapäevarühma võetakse vastu 1.-6. klassi õpilasi. Pikapäevarühm toimub esmaspäevast-reedeni kella 12.00 -16.00.
2. Laste maksimaalne arv pikapäevarühmas on 30. Kui avaldusi laekub rohkem, on eelistatud bussisõitjad ja õppetöös aitamist vajavad või koduse järelevalveta õpilased. Vabade kohtade olemasolul saab õpilasi lisada ka kooliaasta vältel.
3. Õpilane võetakse pikapäevarühma vastu üheks õppeaastaks lapse seadusliku esindaja taotluse alusel või alaealise mõjutusvahendite seaduses sätestatud juhul alaealiste komisjoni otsuse alusel.
4. Pikapäevarühma sooviavaldused koguvad kokku klassijuhatajad.
5. Pikapäevarühma nimekirja kinnitab direktor septembri kolmandal tööpäeval.
6. Pikapäevarühma õpetaja avab Stuudiumis pikapäevarühma päeviku, kuhu märgitakse kohal viibivad ja puuduvad õpilased igapäevaselt. Elektroonilise päeviku täitmise tagab pikapäeva õpetaja ja teda kontrollib direktor.

3.6.3. Pikapäevarühma töökorraldus

1. Pikapäevarühma tööd korraldab pikapäevarühma õpetaja(d), kontrollib direktor.
2. Pikapäevarühma tööruum on õppimisklass, võimalus kasutada ka raamatukogu ja kokkuleppel arvutiklassi. Pikapäevarühma tegevuste hulka kuulub ka organiseeritult õues viibimine ja mängimine.
3. Pikapäevarühmas pakutakse õpilasele järelevalvet ning pedagoogilist juhendamist ja õppest vaba aja sisustamise suunamist, abi koduste õpiülesannete täitmisel ning huvide arendamist.
4. Pikapäeva õpetaja teavitab lapsi ja lapsevanemaid muudatustest pikapäevarühma töös.
5. Pikapäevarühmas toimub toitlustamine 13.45 (oode)

3.6.4. Õpilaste, vanemate ja õpetajate kohustused.

Õpilase kohustused:

1. õpilane täidab pikapäevarühma reegleid, mis lepitakse ühiselt kokku õppeaasta alguses;

2. õpilane täidab Holstre Kooli kodukorra reegleid.

Vanema kohustused:

1. õpilane kantakse pikapäevarühma nimekirja lapsevanema või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel;
2. lapsevanem teavitab pikapäevarühma õpetajat, millal ja millistes huviringides laps osaleb ning kuidas ja millal laps koju läheb;
3. kõigist pikapäevarühma nimekirjas oleva lapse päevakava muudatustest tuleb pikapäevarühma õpetajat teavitada. Kui lapsevanem muudatustest teavitanud ei ole, siis toimib pikapäevarühma õpetaja varasema kokkuleppe järgi;
4. kui laps pikapäevarühma ei tule, siis lapsevanem teavitab pikapäevarühma õpetajat kirjalikult (Stuudiumi või päeviku vahendusel) või telefoni teel;
5. kui lapsevanem lubab lapsel pikapäevarühmast ära minna, vastutab lapse eest vanem.

Pikapäevarühma õpetaja kohustused:

1. koostab õppeaasta algul koos õpilastega pikapäeva reeglistiku;
2. kontrollib laste kohalolekut ja teeb iga päeva kohta sissekande e-kooli pikapäevarühma päevikusse;
3. korraldab pikapäevarühma igapäevast tööd, vajadusel lahendab tekkinud probleemid;
4. annab lapsevanemale ja klassijuhatajale tagasisidet lapse käitumisest;
5. aitab õppida;
6. suunab õpilased huviringidesse, bussile ja koju.

3.6.5. Pikapäevarühmast väljaarvamise kord

1. Pikapäevarühma reeglite korduval eiramisel on pikapäevarühma õpetajal õigus pöörduda direktori poole õpilase korrale kutsumiseks või pikapäevarühmast eemaldamiseks.
2. Enne õppeaasta lõppu arvatakse õpilane pikapäevarühmast välja lapse seadusliku esindaja taotluse või direktori käskkirja alusel.

3.7. Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti

1. Vastavalt liiklusseadusele § 4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- Ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
 - Teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.
2. Kooli rolliks on vastavalt liikluseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011.a määrusega nr.136 "Laste liikluskasvatuse kord".
 3. Maanteeamet oma veebilehel soovib liikluskasvatuse teemade kaudu kujundada alljärgnevad üldised teadmised ja oskused liiklemiseks kooliastmeti:

I kooliastme lõpuks õpilane:

1. Väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
2. Teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
3. Oskab ohutult evakueeruda koolihoonest;
4. Teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis;
5. Teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
6. Oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
7. Oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
8. Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitset, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
9. Oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
10. Oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta;
11. Oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
12. Oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
13. Oskab määrata sõidukite liikumissuunda ning hinnata liikumise kiirust;
14. Oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

I kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

1. Ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses;

2. Oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist; ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kutsumine.

II kooliastme lõpuks õpilane:

1. Väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
2. Oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
3. Oskab ohutult evakueeruda koolist;
4. Teab tuletõrje päästevahendite asukohta koolis ja oskab neid kasutada;
5. Oskab (vajadusel) kasutada tulekustutustekki;
6. Teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
7. Oskab käituda/tegutseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
8. Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijahi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitseid;
9. Oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
10. Oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
11. Oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
12. Oskab hinnata sõidukite liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
13. Tunneb/teab/ mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
14. Oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusalaste teemakäsitluste kohta;
15. Oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas vältida.

II kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

1. Õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohutu ennetavates tegevustes analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
2. Ohutusalaste teadmiste, oskuste, vilumuste lõimimine. (laste õpetamine reaalses liikluskeskonnas, praktilised õpetused jne).

III kooliastme lõpuks õpilane:

1. väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas; oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;

2. oskab ohutult evakueeruda koolist ja osutab evakueerumisel abi endast noorematele;
3. teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada; oskab kustutada väikeseid tulekoldeid, (sh lõke, süttinud rasv pannil jne);
4. teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
5. oskab ohtlike ainetega kokkupuutumisel end kaitsta nende tervist kahjustava toime eest;
6. oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
7. oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
8. oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitsed;
9. teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
10. oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
11. kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
12. mõistab liikluseeskirjade nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
13. on teadlik ohutusalaalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
14. oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus) ohutusalaalast olukorda teiste riikidega.

III kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

1. õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; arendada oskust osaleda diskussioonides ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
2. ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujundamine ja praktilised ohutusalaalased õppused.
3. Liikluskasvatuse teemad on tuletatud "Põhikooli riikliku õppekava" "Tervis ja ohutus" ning maanteeameti veebilehel esitatud soovitudest liikluskasvatuse osas ning liiklusseadusest ja selle alusel antud määrusest "Laste liikluskasvatuse kord".

Vabariigi Valitsuse 20.oktoobri 2011. a määruse nr 136 "Laste liikluskasvatuse kord" § 5 lõigetes 3 kuni 5 on sätestatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

1. Põhikooli esimeses astmes (1. - 3.klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtuvalt eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;

2. Põhikooli teises (4. - 6. klass) ja kolmandas astmes (7. - 9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liikluskordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määruse nr 136 "Laste liikluskasvatuse kord" § 6 lõike 3 kohaselt peavad olema kooli õppekavas määratud liikluskasvatuse teemad, mis tulenevad riiklike õppekavade läbivast teemast "Tervis ja ohutus" ning Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määruse nr 136 "Laste liikluskasvatuse kord" § 6 lõige 4 kohaselt tuleb kooli õppekavas määrata liikluskasvatuse teema käsitlemise ulatus.

Liikluskasvatuse teemad ja ulatus tundides õppeaastas klassi kohta

- Jalakäija liiklusreeglid 4 tundi
- Ohutu liikluskäitumine 2 tundi
- Liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine 1 tund
- Liiklusreeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus 1 tund

Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määruse nr 136 "Laste liikluskasvatuse kord" § 6 lõike 5 kohaselt liikluskasvatuse teemad, mida käsitletakse lõimituna ainetundides määratakse klassi- ja aineõpetajate poolt ja esitatakse õpetaja töökavas.

Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määruse nr 136 "Laste liikluskasvatuse kord" § 6 lõike 6 kohaselt kooli üldtööplaanis kavandatakse väljaspool õppetunde toimuvad liikluskasvatust toetavad tegevused, mille läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond.

3.8. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

1. Kool toetab õppe korraldamisel ja läbiviimisel õpilaste võimetekohast arengut.
2. Koolitöötajad on koostööpartneriks peredele ja teistele õpilastega tegelevatele spetsialistidele.
3. HEV- õpilase õpet korraldab koolis HEV-koordineerija, kes toetab ja juhendab õpetajat:
 - erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepaneku edaspidiseks pedagoogiliseks ja võrgustikutegevuseks;
 - koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamisel;
 - järgnevas võrgustikutöös.

4. HEV-õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib õpilane tavaklassis.
5. Vajadusel ja võimalusel moodustatakse erivajadustest lähtuvaid klasse/rühmi.
6. Lähtuvalt õppenõustamiskomisjoni soovitudest, vajadusest, kooli ressurssidest ning koolipidaja toest rakendatakse õpilasele tugisik või planeeritakse individuaalseid ainetunde, tugiõpet (aineõpetaja juhendatud individuaalne tegevus väljaspool klassi tunniplaani) ning õpiabi.
7. HEV-koordineerija ettepanekul ja direktori otsusel võib HEV-õpilasele
8. soovitada ja pakkuda tugiteenust;
9. rakendada individuaalse õppekava (edaspidi IÕK) (Lisa 14);
10. pakkuda pikapäevarühmas osalemist (1.-5. klass);
11. pakkuda tugiõpet või õpiabi väljaspool klassi tunniplaani vähemalt 1 kord nädalas.
12. haridusliku erivajaduse väljaselgitamiseks tuvastamiseks läbiviidud hindamise tulemused ning õpetajate ja spetsialistide tähelepanekud ja soovitused dokumenteeritakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil (IAJK).
 - IAJK avatakse kõigile õpilastele, kes osalevad mõnes õpiabirühmas, kellele peetakse vajalikuks koostada IÕK, kelle puhul õpetajad märkavad olulisi erisusi õppes osalemisel ja toimetulekul. IAJK-i avamine lepatakse kokku õpilase vanemaga.
 - Koolis täidab õpilase IAJK-i klassijuhataja koostöös HEV-koordineerija, aineõpetajate ja tugispetsialistidega. Märked juba avatud IAJK-i tehakse vähemalt kaks korda aastas (jaanuar, juuni).
13. Koolis peetakse järjepidevalt arvestust koolikohustuse täitmise kohta, analüüsitakse õpilase puudumise põhjusi ning rakendatakse meetmeid koolikohustuse täitmiseks. Koolikohustuse mittetäitjate kooli naasmiseks rakendatakse meetmeid koos kohaliku omavalitsusega.
14. Õpilasele rakendatakse vajadusel ja vanemaga kokkuleppel IÕK: õppenõustamiskomisjoni otsusena või kooli poolt seatud tingimustel.
15. Kui õppenõustamiskomisjon on soovitanud õpilasele rakendada lihtsustatud õppekava ja vanem on sellega nõustunud, õpib õpilane Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava (LÕK) alusel. Põhikooli lihtsustatud õppekava järgi õppivate õpilaste arenguerisuste ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke meetodeid. Eesmärgid konkretiseeritakse õpetaja töökavas

3.9. Individuaalne õppekava ja selle koostamine

3.9.1. Üldsätted

Individuaalse õppekava koostamise aluseks on

1. Põhikooli riiklik õppekava. Vabariigi valitsuse määrus nr 1, 06.01.2011.
2. Holstre kooli õppekava üldosa.
3. Hariduslike erivajadustega õpilaste klassides ja rühmades õppe ja kasvatuse korraldamise alused ning ühe õpilase õpetamiseks keskendatud õppe rakendamise tingimused ja kord §2. Haridus- ja teadusministri 23.12.2010 määrus nr 76.

3.9.2. Individuaalse õppekava eesmärk ja vajadus

Individuaalne õppekava (edaspidi IÕK) on hariduslike erivajadustega õpilaste jaoks koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks.

Individuaalse õppekava eesmärk on

1. haridusliku erivajadusega (HEV), sh andekate õpilaste toetamine õpitulemuste saavutamisel .
2. Õpilase andekust käsitletakse kui hariduslikku erivajadust, mil õpilasel on oma kõrgete võimete tõttu eeldused saavutada väljapaistvaid tulemusi ning on näidanud kas eraldi või kombineeritult järgmisi kõrgeid võimeid: üldine intellektuaalsus ja võimekus, akadeemiline võimekus, loominguline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas või esitluskunstis, psühhomotoorne võimekus.
3. Õpilase erivajadus võib tuleneda õpiraskustest, tervises seisundist, puudest, käitumis- ja tundeeluhäiretest, pikemaajalisest õppes eemal viibimisest või kooli õppekeele ebapiisavast valdamisest.
4. Kui muudatuste või kohandustega õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis või õppekeskkonnas kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud korras individuaalne õppekava.
5. IÕK on lubatud mistahes kooliastmes riikliku õppekava järgi õppivale õpilasele.

6. Kui tavaklassi juures õpetatakse lihtsustatud riiklikule õppekavale (LÕK) määratud õpilast ja koolis puudub võimalus eritingimuste loomiseks, siis koostatakse ka temale individuaalne õppekava õppeainetes, kus tema võimed ei küüñdi RÕKi järgi nõutud õpitulemusteni.
7. HEV õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostab klassijuhataja individuaalse arengu jälgimise kaardi.

3.9.3. Individuaalse õppekava koostamine

1. IÕK koostab aineõpetaja õpilase abistamiseks, ergutamiseks või õppe korraldamiseks lähtuvalt tema vajadustest ja individuaalsetest võimetest.
2. IÕK võidakse koostada ühes või mitmes aines õppenõukogu otsusel.
3. Õpetaja määrab hetkeseisu, kavandab lapse arenguvajadusi toetava ainekava, määrates ära võimalused, kuidas õpilane jõuaks nõutud õpitulemusteni.
4. IÕK koostamisele kaasatakse õpilane/ vanem ja vajadusel ka teised õpetajad ning tugispetsialistid.
5. Kui õpilane vajab õpitulemusteni jõudmiseks abiõpetajat, siis jaguneb ka vastutus töös õpilasega aineõpetaja ja abiõpetaja vahel. Tavaklassi juures toimuva IÕK järgi töötamise märgib aineõpetaja oma töökavas.
6. Hariduslike erivajadustega (HEV) laste õpetamine ja hindamine toimub individuaalse õppekava (IÕK) alusel lähtuvalt õpilase arengulistest vajadustest.

3.9.4. Individuaalse õppekava rakendamine

1. IÕK rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut ning tulemuste hindamiseks kirjeldavad seda vähemalt kord õppeaastas ning esitavad omapoolsed soovitusel iseloomustusena hariduslike erivajaduste (HEV) õpilaste koordinaatorile.
2. IÕK järgi töötamiseks koostab aineõpetaja õpilasele töökava õppeperioodiks, mil õpilane töötab IÕK järgi. Kui õpilane õpib IÕK järgi terve õppeaasta, siis koostab õpetaja töökava veerandite lõikes, et tagada nõutud õpitulemuste saavutamine.
3. Vajadusel koostatakse õpilase vanema ja aineõpetajate vahel individuaalse õppekava leping.

4. HEV õpilast, kellele on HEV koordinaatori ettepanekul õppenõukogu otsusega määratud tema vajadustest tulenevalt IÕK tavaklassi juures, hinnatakse vastavalt tema võimetele (vt ptk 5 ja hindamisjuhend).
5. Kui õpilasele on nõustamiskomisjoni soovitusel lubatud riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustuslikust õppeainest vabastamine kuni kolmes õppeaines, siis saab tema põhikooli lõpueksamitel hinnet alandada 35 protsendi võrra.
6. Koostööd õpetajate ja teiste tugispetsialistidega hindab HEV koordineerija meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks.
7. Kord õppeaastas antakse HEV õpilaste koordineerimise töörühmale teavet õpilaste edukusest ja edasijõudmisest.
8. Lihtsustatud õppekaval olevale õpilasele on võimalik rakendada üleminekuaastat
9. individuaalse õppekava järgi, mil ta õpib vajalikke õppeaineid põhikooli lõpetamiseks.

3.9.5. Hindamine

1. Õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, on ette nähtud erisused hindamisel ja järgmise klassi üleviimisel, mis sätestatakse õppeperioodi jooksul, arvestades õpilaste võimeid, motivatsiooni ja vajadusi.
2. Õpilase andekusest tulenevalt hinnatakse tema õpitulemusi rakendatud IÕK järgi vastavalt hindamise korraldusele trimestrihinnetega.
3. Ainekava täitmisel arvestatakse HEV õpilasele iseloomulikku võimetekohast arengut ja selle muutusi ning võidakse kasutada hindamist vähendatud nõudmistega viiepallisüsteemis.
4. Olenevalt ainetundide arvust nädalas hinnatakse õpilaste õpitulemusi poolaasta- või veerandihinnetega ning õppeaasta kokkuvõtva hindegaga.

Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse vähendatud nõudmistest tuleneval hindamisel punktiarvestust, siis

- hinnatakse õpitulemust hindegaga «5», kui õpilane on saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- hinnatakse õpitulemust hindegaga «4», kui õpilane on saanud 89-70% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

- hinnatakse õpitulemust hindegaga «3», kui õpilane on saanud 69-45% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

5. HEV põhikooli õpilast, kellele on õppenõukogu või nõustamiskomisjoni otsusega määratud tema vajadustest tulenevalt individuaalne õppekava või/ja vähendatud nõudmised hindamisele, hinnatakse diferentseeritult vastavalt tema võimetele õpitulemusi kuni 35%ni.

3.9.6. Täiendav õppetöö

1. IÕK olev õpilane jäetakse täiendavale õppetööle erandjuhul õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või antakse mitterahuldav hinnang ning talle ei ole olnud võimalik rakendada piisavalt tema vajadusi rahuldavat õpiabi. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.
2. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

Individuaalse õppekava koostamine ja rakendamine.

Individuaalse õppekava all mõistetakse hariduslike erivajadustega õpilase jaoks koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks.

See koostatakse koolis või klassis õppivatele õpperühmast oluliselt erinevate oskuste, terviseprobleemide, isiksuseomaduste ja/või võimete ja/või koolist kaua eemal viibinud õpilastele, kes vajavad pikemaks või lühemaks ajaks kooli või klassi ainekavast erinevat õppesisu ja/või tingimusi teatud teema/oskuse, aine või ainerühma ulatuses, õpioskuste ja/või sotsiaalse käitumise kujundamisel. Kui õpilasele on vastavalt koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

IÕK koostatakse õpiraskustega õpilastele. Individuaalse õppekava koostamise võib algatada õpilane või tema vanemad, kes esitavad kooli direktorile kirjaliku põhjendatud avalduse. Kui algatajaks on kool, otsustab individuaalse õppekava koostamise ja rakendamise õppenõukogu. IÕK rakendamisel sõlmitakse õppeleping, kus kirjas kõigi osapoolte õigused ja kohustused. Individuaalse õppekava rakendamise otsuse kinnitab kooli direktor oma käskkirjaga.

Rakendamise otsuses tuuakse ära:

1. üldised andmed õpilase kohta;
2. IÕK rakendamise põhjused;
3. õppetöö korraldamise alused (aluseks võetav riiklik õppekava);
4. õppeained ja pädevused, millele IÕK koostatakse;
5. rakendatavad tugisüsteemid;
6. kooli õppekavaga võrreldes õppesisule ja õpitulemustele vähendatud või kõrgendatud nõuete rakendamise põhimõtted;
7. IÕK rakendamise aeg ja tulemuste hindamise kord;
8. IÕK koostamise ja täitmisega seotud isikud ja nende kohustused.

Individuaalse õppekava täitmist on otstarbekas õppeaasta jooksul korduvalt hinnata (trimestrite lõpus). Vahehindamine aitab kohandada õppija arengukava, individuaalset õppekava ja õpikeskkonda muutunud olukorrale vastavaks. Kokkuvõtlik hindamine ja õppeperioodile hinnangu andmine võimaldab õppija enda, õpetajate ja võimalusel tugivõrgustiku esindajate poolt seada uusi sihte ning aidata toetada üleminekuid. Lõpphinnangu andmine IÕK rakendamisele võiks toimuda nii õpilase, vanemate, spetsialistide kui ka õpetajate meeskonna ringis, kus analüüsitakse tulemusi vastavalt individuaalsetele eesmärkidele. (Kool ja eriõpetus, 1996)

3.10. Holstre kooli lihtsustatud õppekava

ÜLDSÄTTED

Lihtsustatud õppekava (LÕK) läbiviimisel võtab kool aluseks põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava. Lihtsustatud õppekava järgi on kooliastmed:

- I kooliaste- 1.-2. klass;
- II kooliaste- 3.- 5. klass
- III kooliaste- 6.-7. klass
- IV kooliaste- 8.-9. klass

Õppe- ja kasvatusesmärgid

1. Lihtsustatud õppekava põhiülesanne on suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna.
2. Lihtsustatud õppekavale kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatuseesmärgid ning pädevusi arvestades järgmisi rõhuasetusi:
 - õpilane peab lugu iseendast, kodust ja perekonnast, suudab majandada ennast ja oma perekonda;
 - õpilane armastab kodumaad;
 - õpilane teadvustab ennast ja kaasinimesi ning nende erinevusi, oma ja teiste rahvaste kultuurilisi erinevusi;
3. õpilane tunneb ja järgib võimetekohaselt õigusnorme ja demokraatia põhimõtteid;
4. õpilane hoidub eetilisel valedest ahvatlustest ja ettepanekutest;
5. õpilane tunneb terveid eluviise ning püüab neid järgida;
6. õpilane teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;
7. õpilane eesmärgistab, kavandab ja hindab oma igapäevast tegevust;
8. õpilane oskab tuttavates situatsioonides valida, nõu küsida, otsustada ja vastutust kanda;
9. õpilane on valmis koostööks;
10. õpilane osaleb võimetele vastavas täiendusõppes;
11. õpilane mõistab lihtsat teavet, oskab teavet hankida (sh Internetist);
12. õpilane valdab järgmisi elementaarskusi: vaatlemine, kuulamine ja kõne mõistmine, kõnelemine; lugemine, kirjutamine, arvutamine;
13. õpilane mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile, on valmis endale otsima sobivat tööd;
14. õpilane omab kujutlust maailmast kui tervikust.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted lihtsustatud õppes.

1. Lihtsustatud õppes lähtutakse põhimõttest, et igaühel peab olema võimalus saada haridust vastavalt oma võimetele. Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse õpilaste võimeid ja teisi individuaalseid iseärasusi.
2. Lihtsustatud õppes peetakse oluliseks humanistlikke seisukohti. Tähelepanu pööratakse sallivusele erinevuste suhtes, kaaslaste erivajaduste mõistmisele; oma võimaluste ja piirangute teadvustamisele.

3. Taotletakse iga õpilase arengu toetamist: lapse arengupuute ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Selle aluseks on iga lapse arengutaseme ja -võimaluste hindamine. Õpilasele koostatakse individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse eeldatavate õpitulemustena õpilasele sätestatud õpitulemusi.
4. Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Õppekava näeb ette, et õpilased omandaksid igapäevases elus toimetulekuks vajalikud teadmised ja oskused, väärtushinnangud ja toimimisviisid. Lihtsustatud õppe väljundiks on praktilist tööd väärtustav ja kutseõppeks valmis olev ühiskonna liige. Taotletakse õpetamist, kasvatamist ja arengu toetamist valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teooriaid käsitletakse minimaalselt, nende ülesandeks on üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud. Praktilised oskused konkretiseeritakse õpitulemustes. Praktiliste oskuste omandamisel toetatakse emakeeles (suhtlemine, teabe hankimine), matemaatikas jt ainetes omandatud teadmiste ja oskustele. Seosed eri ainevaldkondade vahel kujunevad üldõppe või selle elementide rakendamise, õpetust läbivate teemade, õppeülesannete, -meetodite ja -viiside abil.
5. Lihtsustatud õppes suunatakse õpilast omandama sotsiaalseid kogemusi: täitma ülesandeid koostöös, eeskuju järgi, näidise põhjal ning sõnalise selgituse alusel. Õpilaste aktiveerimine eeldab nende psüühilisele arengule vastavate tegevuste valikut, jõukohast õpitegevust, konkreetset ja arusaadavat eesmärgiseadet, õpilaste tegevuse pidevat stimuleerimist ja edusammudele hinnangu andmist. Oluline on õpetaja ja õpilaste emotsionaalne kontakt ühistegevuses, õppe jõukohasus, heatahtlik ja toetav miljö. Õpioskuste kujunemist soodustavad õpetaja ja lastevanemate sagedased kontaktid (ühised nõudmised, samalaadne abi).
6. Kooli õppekava rakendamisel ja arendamisel arvestatakse koolipidaja loodud võimalustega ning õpilaste vajadustega. Tehakse koostööd eripedagoogiga, aineõpetajatega, lapsevanematega, kutseõppe korraldajatega, valla esindajatega, vajaduse korral spetsialistidega väljastpoolt kooli ja õpilastega.

Õppe ja kasvatuses rõhuasetused ning taotletavad pädevused

Õppe ja kasvatuses rõhuasetused 1.–2. klassis

1. õpilaste juhtivaks tunnetusprotsessiks on taju, mõtlemine on kaemuslik-praktiline, areneb kaemuslik-kujundilise mõtlemise suunas, tegevusega kaasnev kõne on vähene. Õppetöös

on eelistatud üldõpetuslik tööviis või üld- ja aineõpetuse kombineeritud variant. Soovitatav on õppimine praktilise tegevuse ja didaktilise mängu kaudu. Õppematerjal esitatakse õpilastele jõukohases mahus, õpilaste tegevust verbaliseerib valdavalt pedagoog.

2. õpetuse põhitaotluseks on õpilase rolli mõistmine ja vastavate alusoskuste omandamine koostegevuse ja matkimise tasandil: kuulamine, vaatlemine, matkimine, tegutsemine näidise järgi, võrdlemine, rühmitamine, adekvaatne reageerimine korraldustele, osalemine dialoogis, produktiivse tegevuse tulemusele orienteerumine, tegevusse lülitumine ning ühelt tegevuselt teisele ümberlülitumine, oma välimuse ja õppevahendite korrashoid, omandatud praktilise tegevuse (toimingute) struktuuri ettekujutamine. Õpilased omandavad elementaarse lugemis-, kirjutamis- ja arvutamisoskuse.
3. rõhuasetus on oma mina teadvustamisel (MINA ise) ning MINA – MEIE suhetel: kontakt ja koostegevus täiskasvanuga (pedagoogiga), koostegevus klassikaaslastega, osalemine õpitud süžee mängudes ja dramatiseeringutes.
4. õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad. Seetõttu varieeritakse vastavalt õpilaste individuaalsetele iseärasustele õppeülesandeid, materjali keerukust, abi osakaalu ja oskuse omandamiseks kuluvat aega.
5. väärtuskasvatases kasutatakse ülesandeid, kus on vaja hinnata käitumisakte põhimõttel ÕIGE – VALE, motiivi TAHAN kõrval õpitakse lähtuma ka motiivist ON VAJA.
6. õpetaja olulisim ülesanne on toetada õpilase eneseusku ja käitumist õpilase rollis.
7. Taotletavad üldpädevused 1.–2. klassis

2. klassi lõpuks õpilane

1. tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena;
2. eristab oma-võõrast-ühist;
3. hoiab korras oma koolitarbed ja välimuse, hoiab puhtust;
4. märkab ilu;
5. kuulab ja vastab küsimustele;
6. kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslastele;
7. osaleb klassi ühistegevuses (sh õpitud süžee mängudes);
8. käitub tuttavas situatsioonis viisakalt;
9. hindab käitumisakte õige/vale-, meeldib / ei meeldi- tasandil;
10. oskab looduses käituda õpitu ulatuses ning hinnata oma ja teiste käitumist looduses õige/vale põhimõttel;

11. täidab ülesanded koostegevuses, eeskuju, näidise ja omandatud oskuste piirides suulise korralduse järgi;
12. selgitab mõisteid ööpäev ja aastaajad;
13. leiab töölehelte ja raamatu leheküljelt vajaliku teabe (suunamisel);
14. vaatleb esemeid ja märkab nende erinevusi;
15. eristab objekte ja nende kujutisi kuju, suuruse ja värvuse järgi; tajub ruumisuhteid esemete ja kujutiste ning nende osade vahel;
16. võrdleb ja rühmitab esemeid ja kujutisi erinevate tajutavate tunnuste alusel;
17. viib kokku eseme või kujutluse ja keelelise väljendi, tunneb tuttavaid esemeid kirjelduse järgi;
18. väljendab ennast 3–4-sõnaliste lihtlausetega;
19. kujutab ette ja modelleerib lühitekstis kirjeldatud situatsiooni;
20. loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa;
21. arvutab 20 piires

Teemade jaotused

1. 1.klassis: Kool; Suvi; Mina ja meie; Sügis linnas ja maal; Mina ja tervis; Mina ja turvalisus; Loomad ja linnud; Talv; Mina ja aeg; Mina ja minu kodu; Mina ja pere; Valgus ja soojus; Mina ja asjad; Kevad; Suvi; Aasta.
2. 2.klassis: Aeg; Sügis; Mina ja tervis; Taimed; Mina ja meie; Mina ja minu kodu; Koduloomad; Talv; Metsloomad; Kevad; Kevad taime- ja loomariigis; Mina ja pere; Mina ja asjad; Elus ja eluta; Mina ja aeg; Aastaajad; Mina ja turvalisus; Suvi.

Õppe- ja kasvatuses rõhuasetused 3.–5. klassis

1. õpilaste juhtivaks tunnetusprotsessiks on mälu, hakkab kujunema sisekõne, areneb elementaarne verbaalne mõtlemine. Sisekõne kujunemine võimaldab arendada õpitegevuse kavandamist-reguleerimist: orienteerumine ülesandes, planeerimine, algoritmide valik ja kasutamine, enesekontroll. Õpioskuste seisukohalt on oluline õppeülesannete teadvustamine, st oma tegevuse refleksioon.
2. põhitaotluseks on kujundada õpilase roll ja õpioskused, häälestada õpilast suhtuma õppimisse positiivselt.
3. õppekavateraviku kujundamise aluseks on suhted MINA/MEIE/KODUKOHT (paikkond).

4. lugemine, kirjutamine, arvutamine, orienteerumine tekstis ja tekstiloome, vaatlus- ning võrdlusoskus jne omandatakse tasemel, mis võimaldab neid hiljem kasutada ainealaste teadmiste ning tööskuste omandamiseks.
5. väärtuskasvatases on esikohal käitumisaktide teadvustamine ja nende hindamine moraalinormidele vastavuse aspektist. Eesmärk on viisakas ja reeglitekohane käitumine tuttavates situatsioonides.
6. oluline on kujundada ja toetada õpilase rolli ning valmistada õpilasi ette uute õppeainete (sh tööõpetuse) õppimiseks alates 6. klassist.

Taotletavad üldpädevused 3.–5. klassis

5. klassi lõpuks õpilane:

1. osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslast;
2. alustab ja jätkab dialoogi;
3. käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib lihtsamaid kombeid;
4. arvestab teadaolevaid motiive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab käitumisaktis ilmnenu iseloomuomadusi;
5. kirjeldab oma käitumist konfliktsituatsioonis;
6. hoidub kaaslast kahjustavast käitumisest;
7. väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil);
8. mõistab omandisuhteid OMA – VÕÕRAS – ÜHINE-tasandil ja käitub vastavalt; eristab fantaasiat ja reaalsust;
9. hoiab puhtust ja korda kodus ning koolis, hoidub loodust kahjustavast käitumisest;
10. täidab ülesandeid eeskuju, näidise ja õpitud oskuse piirides verbaalse korralduse (sh kirjaliku instruksiooni) järgi;
11. õpib üksi, klassis ning kodus, osaleb ühistöös;
12. kasutab tuttavaid abivahendeid õpiülesannete täitmisel (sh lihtsaid skeeme ja sümboleid); kirjeldab oma tegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele;
13. kasutab õpitud enesekontrollivõtteid (resultaadi kontroll, operatsioonaalne kontroll); mõistab ruumi ja aja suhteid, väljendab neid kõnes;
14. vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab objekte ja nähtusi, kui rühmitusalus on antud;
15. eristab tuttavates situatsioonides ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki;
16. loeb jõukohast õppeteksti ladusalt, tõlgendab õpitud teksti oma sõnadega, kujutab kirjeldatud objekte ja situatsioone ette;

17. vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt.

Teemade jaotused:

1. 3. klassis: Käitumine ja suhtlemine; Inimene ja tervis; Sügis; Ilm; Inimene ja perekond; Talv; Koduümbrus talvel; Inimene ja kodumaa; Inimene ja tervishoid; Perekond ja kodukoht; Inimene ja aeg; Inimene ja turvalisus; Kevad; Linnud koduümbruses; Taimed koduümbruses; Suvi; Aastaajad. 3
2. 4. klassis: Eluta loodus; Taime areng; Taimeliigid; Seened; Valgus ja soojus; Kodu; Käitumine ja suhtlemine; Inimene ja teave; Inimene ja töö; Inimene ja asjad; Inimene, säästlikkus ja turvalisus; Selgroogsed loomad; Selgrootud loomad; Organismide kooselu.
3. 5. klassis: Elus ja eluta; Mõõtmine ja võrdlemine; Käitumine ja suhtlemine; Perekond ja kodukoht Eesti Vabariigis; Inimene; Inimene ja tervis; Inimene ja aeg; Inimene ja teave; Inimene ja töö, Inimene ja asjad; Inimene, säästlikkus ja turvalisus; Organismide rühmad ja kooselu; Gloobus, plaan ja kaart; Pinnavormid kodukohas; Maavarad; Elekter; Maailmaruum ja planeet Maa.

Õppe ja kasvatuses rõhuasetused 6.–7. klassis

1. laste juhtivaks tunnetusprotsessiks on endiselt mälu. Verbaalse mõtlemise areng võimaldab mõista lihtsamaid teooriaid, süstematiseerida praktilisi ja vaimseid kujutlusi. Põhitaotlus on elementaarse teoreetilise mõtteviisi ja tööharjumuste kujundamine, rollisuhtlemise teadvustamine.
2. õppekavateraviku kujundamise aluseks on MINA/MEIE/KODUKOHT – suhted EESTIGA. õpilased omandavad ladusa lugemisoskuse ning koostavad kirjalikke lühitekste, mida kasutatakse omandatud teadmiste ja oskuste kinnistamiseks ning süstematiseerimiseks ja õpetaja suunamisel uute teadmiste omandamiseks. Oluliselt tõuseb tööõpetuse osakaal, mis soodustab oma tegevuse struktuuri teadvustamist, praktiliste baasoskuste omandamist ja kestva töö harjumuste kujunemist.
3. väärtuskasvatases on olulisel kohal suhtlusprobleemide lahendamine ning viisakas ja reeglitekohane käitumine erinevates situatsioonides.
4. õpetaja olulisim ülesanne on õpilase rolli toetamine lastel ning uute praktilise ja vaimse töö oskuste kujundamine. Tähelepanu vajab teemade ja töövõtete integreerimine eri õppeainetes.

Taotletavad üldpädevused 6.–7. klassis

7. klassi lõpuks õpilane:

1. lahendab konflikte rahumeelselt;
2. selgitab rahulikult oma seisukohta kaaslastele;
3. täidab ühistegevuses erinevaid ülesandeid, käitub vastavalt rollile;
4. käitub viisakalt, tunneb kombeid;
5. tegutseb vastavalt päevakavale;
6. tunneb tervisliku eluviisi põhitõdesid ja järgib neid;
7. hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest;
8. kirjeldab oma käitumist, hindab seda ja vajaduse korral korrigeerib;
9. mõistab töö vajalikkust;
10. kasutab õpioskusi ja tuttavaid abivahendeid;
11. oskab märgata oma õpiraskusi, küsib raskuste puhul abi ja kasutab seda;
12. teeb õpitud tööülesandeid, kasutab juhendaja abi;
13. valdab omandatud õpitoimingute struktuuri: formuleerib ülesande, kavandab tegevuse, täidab ülesande, kontrollib ja hindab tulemust;
14. teeb vaatluse põhjal järeldusi;
15. kirjeldab oma praktilist ja vaimset tegevust;
16. loeb lodusalt, hangib informatsiooni oma teadmistele vastavast tekstist;
17. loeb lihtsat plaani, kaarti, tabelit;
18. teab inimtegevuse mõju loodusele, hoidub loodust kahjustamast;
19. valdab emakeele praktilist grammatikat, st mõistab ja kasutab süntaktilisi konstruktsioone nende tähendust arvestades.

Teemade jaotused

1. 6. klassis: Mõõtlmine ja võrdlemine; Plaan ja kaart; Suhtlemine eakaaslaste ja täiskasvanutega; Mina ise; Inimese tervis; Inimese areng; Inimese välimus; Inimene ja kodu; Inimene ja teave; Inimene, säästlikkus ja turvalisus; Pinnavormid kodukohas; Muld elukeskkonnana; Vesi kui aine; Vesi elukeskkonnana; Õhk kui aine; Õhk elukeskkonnana; Organismide rühmad ja kooselu; Koduasula elukeskkonnana.
2. 7. klassis: Suhtlemine eakaaslaste ja täiskasvanutega; Mina ise; Minu tervis; Kodu ja kodukoht; Eesti riik; Eesti ilmastik; Eesti pinnamood; Eesti loodusvarad; Inimene, aeg ja teave; Inimene ja töö; Inimene ja raha; Eesti majandus; Inimene, säästlikkus ja turvalisus;

Selgroogsed loomad Eestis; Elu keskkonnad Eestis; Aed; Niit; Mets; Soo; Loodus- ja keskkonnakaitse Eestis.

Õppe ja kasvatus eesmärgid 8.–9. klassis

1. juhtivaks tunnetusprotsessiks on mälu, kuid verbaalse mõtlemise osakaal tõuseb. Uute teadmiste omandamisel suureneb funktsionaalse lugemise osatähtsus, õpilased omandavad oskuse teha märkmeid ja neid kasutada, täita ülesandeid suuliste ja kirjalike juhendite järgi.
2. õpetuse põhitähtsus on õpilase sotsialiseerumine ühiskonnas: valmisolek eluks perekonnas, osalemiseks tööturul, jõukohaseks kutse- ja täiendusõppeks.
3. õppekava terviku kujundamise aluseks on MINA/MEIE/EESTI-suhted MAAILMAGA.
4. väärtuskasvatuseks on esikohal demokraatia põhimõtteid (tolerantsust) toetava kodaniku kasvatamine, kes oskab ja tahab käituda sotsiaalsetele normidele vastavalt, püüab lahendada konfliktsituatsioone kokkulepete teel.
5. õpetaja ülesanne on toetada õpilaste sotsialiseerumist ja toimetulekuoskuste kujunemist (kodus, tööturul, ühiskonnas), soodustada teabe iseseisva hankimise ja kasutamise oskuse kujunemist, mõjutada väärtushinnanguid.

Taotletavad üldpädevused 8.–9. klassis Põhikooli lõpuks õpilane:

1. suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab partneriga;
2. esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega;
3. järgib ühiselu reegleid kodus, koolis ja väljaspool kooli;
4. lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetiliselt või õiguslikult valedele ettepanekutele;
5. tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna;
6. hindab õigesti oma võimeid ning kujutab ette oma toimetulekut elus (sh tööturul);
7. teab nimetada oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab seista oma õiguste eest, lahendab konflikte seadusi ning moraalinorme arvestades;
8. arvestab rühma huvide ja isikliku huvi, peab kinni kokkulepetest (sh perekonnas), tunneb vastutust oma tegude eest;
9. loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel;
10. eristab vahendeid tarbekeemias ja füüsikas;
11. kasutab jõukohaseid teabevahendeid, teeb märkmeid (konspekterib), koostab tarbekirja;
12. täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas;

13. teab kutseõppe ja täiendusõppe võimalusi;
14. mõistab igapäevaelus ilmnevaid inimese ja keskkonna seoseid;
15. mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud töövõtteid;
16. väärtustab praktilist tööd ja on omandanud valmisoleku kutseõppeks.

Teemade jaotused

1. 8. klassis: Käitumine rühmas; Lähisuhted ja perekond; Mõõtmine ja hindamine; Tervise hoidmine; Riskikäitumise ennetus; Inimene ja välimus; Inimene ja teave; Inimene, asjad ja raha; Karjääri planeerimine; Ained ja segud; Liikumine ja jõud; Kehade vastastikmõju; Mehaaniline töö ja energia; Valgus ja selle sirgjooneline levimine; Organismide rühmad; Maa globusel ja kaartidel; Maakera loodusvööndid; Maavarad; Tuntumad metallid.
2. 9. klassis: Inimese organism; Luud ja lihased; Vereringe; Paljunemine ja areng; Lähisuhted ja perekond; Talitluste regulatsioon; Info vahetus väliskeskkonnaga; Eelarve planeerimine; Eluase; Karjääri planeerimine; Valguse peegeldumine ja murdamine; Võnkumine ja laine; Rõhumisjõud; Elektriõpetus; Magnetnähtused; Keemia igapäevaelus; Maailm; Euroopa ja Eesti; Reisisiht Euroopa.

Õppekorraldus

1. Õppe ja kasvatus korraldus lähtub riiklikus õppekavas esitatud nõuetest ja ülesannetest.
2. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse taotletavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi.
3. Lihtsustatud õpet korraldatakse õppeainete kaupa, rakendades õppeainete lõimimise põhimõtet.
4. Õppe ja kasvatus ajakasutusel (sh projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) arvestatakse õppeaasta pikkust, õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid ning punktis 4.6 toodud tunnijaotusplaani.
5. Õppeained jagunevad kohustuslikeks õppeaineteks ja valikõppeaineteks. Valikõppeainetele ja valitud tööõpetuse suunale koostab kool ainekavad.
6. Tunniplaan on järgmine:

Õppeaine/klassid	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Võõrkeel					2	2	2	2	2
Ajalugu						1	2	2	1
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Muusikaõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
Valikõppeaine			2	2	2	2	2	2	2
Nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

7. Võõrkeelena õpetatakse inglise keelt ja õpe algab 5. klassist.
8. Lihtsustatud õppel olevatele õpilastele võib kohaldada punktis 4.6 toodud tunnijaotusplaani erinevat tunnijaotusplaani (sealhulgas liita ja ümber kujundada õppeaineid), kuid vähendada ei tohi tööõpetuse tundide arvu. Sealjuures tuleb tagada õpilastele võimalused lisaga kehtestatud lihtsustatud õppe õpitulemuste saavutamiseks järgmiselt:
 - 1.–2. klassi õpitulemused hiljemalt 2. klassi lõpuks;
 - 3.–5. klassi õpitulemused hiljemalt 5. klassi lõpuks;
 - 6.–7. klassi õpitulemused 7. klassi lõpuks;
 - 8.–9. klassi õpitulemused põhikooli lõpuks.
9. Väikeklassis võib kooli õppekavas võrreldes määrusega muuta tunnijaotusplaani, näha ette vähendatud või asendatud õpitulemused võrreldes määruses sätestatud taotletavate õpitulemustega ja vähendatud õppekoormuse, kuid mitte alla 20 õppetunni õppenädalas.
10. Lihtsustatud õppel olevale õpilasele, kes õpib tavaklassis, kehtestatakse erisused tunnijaotusplaanis individuaalse õppekavaga.

11. Vastavalt kooli võimalustele ning õpilaste soovidele võib valida tööõpetuse ainekavas märkimata õppesuuna. Valikute tegemise ning vastavate ainekavade koostamise aluseks on kooli õppekava tööõpetuse ainekavad.
12. Kehalise kasvatuse tunnid korraldatakse alates 4. klassist poistele ja tüdrukutele võimalusel eraldi.
13. Läbivad teemad määratakse kooli õppekavas, kohandades või muutes vajaduse korral põhikooli riikliku õppekava läbivaid teemasid.

Hindamine Lihtsustatud õppes kohaldatakse hindamisel põhikooli riiklikus õppekavas hindamise kohta sätestatud.

1. Lihtsustatud õppekava (LÕK) lähtub hindamisel põhimõttest, et õpilasel on võimalik saada hindeid „rahuldavast“ „väga heani“. Sel viisil saab LÕK alusel õppimine motiveerida last ning suunata tema arengut. LÕK laste puhul kasutame kõigis kooliastmetes ühtset hindamissüsteemi.
2. LÕK järgi õppivale lapsele võib teadmiste kontrollimisel soovitatavalt teha järgmisi mõõndusi:
 - rohkem aega;
 - sobiv keskkond vastamiseks;
 - vajadusel individuaalne vastamine õpetaja juhendamisel;
 - alternatiivne täitmisviis (nt testid valikvastustega, küsimustele vastuste leidmine) või lubatakse kasutada abimaterjale (skeemid, algoritmid, reeglite või näidiste kogumikud, teatmikud jmt);
 - ülesannete, juhiste või küsimuste lihtsustamine. Õppetekstide jõukohastamine.
3. Põhimõtted hindamisel:
 - õppevara ja töökorralduste jõukohastamine;
 - abistavate vahendite ja materjalide kasutamine;

4. ÕPPEKAVA UUENDAMINE JA TÄIENDAMINE

Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik. Selleks tuleb esitada kooli direktorile algatustaotlus kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega.

Kooli õppekava uuendamise või täiendamise, mis on tingitud muudatustes õigusaktides, algatab kooli direktor.

Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kinnitamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule ja õppenõukogule.

Kooli õppekava muudatused esitatakse kooli õppekava terviktekstis, näidates ära õppekava muutused viitega direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti ning muutuste viite juurde lisatakse muutuse jõustumise kuupäev.